

แผนพัฒนาการท้องถิ่นแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

คณะกรรมการนโยบายการท้องถิ่นแห่งชาติ

ตราสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ
๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

ความหมายตราสัญลักษณ์
งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล
เฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ
๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

อักษรพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร. สีเหลืองทอง อันเป็นสีประจำวันพระบรมราชสมภพอยู่กลาง
ตราสัญลักษณ์ ขลิบรอบตัวอักษรด้วยสีทอง บนพื้นวงกลมสีน้ำเงิน ล้อมรอบด้วยกรอบโค้งเรียบสีเหลืองทอง
หมายความว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นศูนย์รวมดวงใจของคนไทยทั้งชาติ ด้านบนอักษร
พระปรมาภิไธยเป็นเลข ๙ หมายถึง พระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เลข ๙ นั้น
อยู่ภายใต้พระมหาพิชัยมงกุฎ อันเป็นเครื่องประกอบพระบรมราชอิสริยยศของพระมหากษัตริย์และ
เป็นเครื่องหมายแห่งความเป็นสมเด็จพระบรมราชาธิราช ถัดลงมาด้านข้างซ้ายขวาของอักษรพระปรมาภิไธย
มีลายพุ่มข้าวบิณฑ์สีทองซึ่งมีสัปดาห์พลเศวตฉัตรประดิษฐานอยู่เบื้องบน ด้านนอกสุดเป็นกรอบโค้งมีลวดลาย
สีทองบนพื้นสีเขียว หมายถึง สีอันเป็นเดชแห่งวันพระบรมราชสมภพ อีกทั้งยังหมายถึงความมั่งคั่ง อุดมสมบูรณ์
และความสงบร่มเย็น ด้านล่างอักษรพระปรมาภิไธยเป็นรูปกระต่ายสีขาว กระต่ายนั้นทรงเครื่องอยู่ในลักษณะ
กำลังก้าวอย่าง อันหมายถึง ปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ตรงกับปีเถาะ ซึ่งมีกระต่ายเป็นเครื่องหมาย
แห่งปักษีจักร โดยรูปกระต่ายอยู่บนพื้นสีน้ำเงิน มีลายกระหนกสีทอง อันหมายถึงความเจริญรุ่งเรือง
ของประเทศไทยภายใต้พระบรมโพธิสมภาร เบื้องล่างตราสัญลักษณ์เป็นแพรแถบสีชมพูขลิบทอง เขียนอักษร
สีทอง หมายความว่า พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

“...ในการพัฒนาประเทศนั้นจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น
เริ่มด้วยการสร้างพื้นฐานคือความมีกินมีใช้ของประชาชนก่อน
ด้วยวิธีการที่ประหยัดระมัดระวัง แต่ถูกต้องตามหลักวิชา
เมื่อพื้นฐานเกิดขึ้นมั่นคงพอควรแล้ว จึงค่อยสร้างเสริม
ความเจริญขั้นที่สูงขึ้นตามลำดับต่อไป...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วันศุกร์ที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๑๗

“...การถือหลักที่จะส่งเสริมความเจริญ ให้ค่อยเป็นไป
ตามลำดับ ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังและประหยัดนั้น
ก็เพื่อป้องกันความผิดพลาดล้มเหลว และเพื่อให้บรรลุผล
สำเร็จได้แน่นอนบริบูรณ์...”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันศุกร์ที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๑๗

▶ คำนำ

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเสนอต่อรัฐมนตรี เพื่อใช้เป็นกรอบในการส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยที่แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ฉบับนี้เป็นฉบับแรก ซึ่งเป็นช่วงเวลาประเทศไทยต้องเผชิญกับผลกระทบอย่างรุนแรงจากวิกฤตเศรษฐกิจโลก ความขัดแย้งจากสถานการณ์การเมือง การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลกและสภาพแวดล้อม ซึ่งส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวและความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างกว้างขวาง การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฯ ฉบับนี้จึงได้ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนเพื่อสร้างความยั่งยืนให้การท่องเที่ยวของประเทศ โดยมุ่งสร้างภูมิคุ้มกันรอบด้านในทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มุ่งสร้างรายได้เพิ่มควบคู่กับการกระจายรายได้สู่สังคมอย่างเป็นธรรมพร้อมทั้งสร้างกลไกการทำงานโดยมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลชัดเจนทั้งในระดับประเทศและพื้นที่ และสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของแนวทางในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

ในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับนี้ คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้มีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดกรอบแนวคิดตลอดจนทิศทางของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติอย่างเป็นขั้นเป็นตอนและต่อเนื่อง โดยได้จัดประชุมระดมความคิดเห็นของภาคประชาชน เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้แผนนี้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันในทุกระดับ จนกระทั่งแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ เสร็จสมบูรณ์โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๖๗ ง เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ และมีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ขณะนี้ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจึงได้จัดพิมพ์เอกสาร **แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙** ขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบสำหรับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวนำไปเป็นเครื่องมือในการประสานงานและบูรณาการแผนงาน/โครงการด้านการท่องเที่ยว เพื่อการผลักดันให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามเจตนารมณ์ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ต่อไป

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตุลาคม ๒๕๕๔

สารบัญ

ส่วนที่	หน้า
๑ บทนำ	๑
๒ สถานการณ์และแนวโน้มด้านการท่องเที่ยว	๕
สถานการณ์การท่องเที่ยวโลก	๖
สถานการณ์การท่องเที่ยวไทย	๙
๓ การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย และประเด็นสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย	๑๖
๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนการท่องเที่ยวไทย	๒๔
วิสัยทัศน์	๒๕
เป้าประสงค์	๒๕
เป้าหมาย	๒๕
พันธกิจ	๒๖
ยุทธศาสตร์	๒๖
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว	๒๘
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน	๓๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว	๓๒
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว	๓๕
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว	๓๗
๕ กลไกการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ไปสู่การปฏิบัติ	๓๙
ด้านนโยบาย	๔๐
ด้านการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ	๔๒

สารบัญ

ภาคผนวก

หน้า

ภาคผนวก ก	รายชื่อและอักษรย่อหน่วยงาน	๖๔
ภาคผนวก ข	ขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว	๖๘
ภาคผนวก ข-๑	Travel & Tourism Competitiveness Index 2009 and 2008 Competitiveness	๖๙
ภาคผนวก ข-๒	Travel & Tourism Competitiveness 2009 Asia Pacific	๗๓
ภาคผนวก ข-๓	Thailand Travel & Tourism Competitiveness Index	๗๔
ภาคผนวก ค	ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว	๗๕
ภาคผนวก ค-๑	จำนวนนักท่องเที่ยวใน 20 อันดับแรกของโลก	๗๖
ภาคผนวก ค-๒	ประมาณการอัตราการเพิ่มของประชากรประเทศต่างๆ	๗๖
ภาคผนวก ค-๓	ประมาณการอัตราขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ	๗๖
ภาคผนวก ค-๔	ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยว ปี ๒๐๐๘ และ ๒๐๐๙	๗๗
ภาคผนวก ค-๕	ตารางแสดงระยะเวลาการเข้าพักของนักท่องเที่ยว	๗๘
ภาคผนวก ง	แนวพื้นที่เศรษฐกิจในกรอบความร่วมมือ GMS	๗๙
ภาคผนวก จ	การจำแนกจังหวัดตามกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ๘ กลุ่มคลัสเตอร์	๘๑
ภาคผนวก ฉ	รายชื่อคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ	๘๓
ภาคผนวก ช	พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑	๘๖

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

ส่วนที่

บทนำ

๑. ความนำ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวสูง มีบทบาทความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ การสร้างงาน และการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่ง รวมไปถึงการค้าและการลงทุน เมื่อประเทศประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศสามารถช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ในเวลาที่รวดเร็วกว่าภาคผลิตและบริการอื่นๆ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีแนวโน้มการแข่งขันรุนแรงขึ้นตามลำดับ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีความอ่อนไหวง่ายจากปัจจัยลบทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ สถานการณ์และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เป็นความท้าทายต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยมาจากหลายประเด็น ดังนี้

ประเด็นผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ความถดถอยของเศรษฐกิจโลก การปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจโลกแบบหลายศูนย์กลาง การขยายตัวของข้าวจ่านางทางเศรษฐกิจใหม่ อาทิ บราซิล รัสเซีย อินเดีย และจีน ส่งผลต่อการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงในตลาดการเงินของโลกที่ก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน สินค้าและบริการ การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี ส่งผลให้ประเทศไทยต้องพัฒนาการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุกและเตรียมความพร้อมต่อการผันผวนของค่าเงิน รวมทั้งจะต้องพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ

ประเด็นผลกระทบด้านสังคม การให้ความสนใจกับชุมชน มรดกทางวัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรผู้สูงอายุ ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องปลอดภัย สะอาด มีการรักษาสภาพแวดล้อม และใช้สื่อสารสนเทศในการท่องเที่ยวมากขึ้น รูปแบบของการท่องเที่ยวจึงมีแนวโน้มท่องเที่ยวแบบอิสระ สนใจการท่องเที่ยวเฉพาะทาง เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health and Wellness Tourism) การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) เป็นต้น นอกจากนี้ผลกระทบด้านสังคม กระแสโลกาภิวัตน์และวัฒนธรรมโลกที่เข้ามาในประเทศไทย การเปิดการค้าเสรี ก่อให้เกิดการอพยพย้ายถิ่น การเคลื่อนย้ายแรงงาน ส่งผลต่อวิถีชีวิตคนไทยทั้งระดับครอบครัว ชุมชน และประเทศเกิดการสูญหายของวัฒนธรรมพื้นถิ่น ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย

ประเด็นผลกระทบด้านทรัพยากรธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้สถานการณ์และ แนวโน้มความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทวีความรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะปัญหามลพิษ อุณหภูมิโลกที่ร้อนขึ้น การกัดเซาะของชายฝั่ง ภาวะภัยแล้ง และน้ำท่วม ส่งผลต่อความงามและบรรยากาศ ของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญหลายแห่ง ประเทศไทยได้เข้าร่วมลงนามและเป็นภาคีในกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติ ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) รวมทั้งได้ร่วมลงนามรับรองพิธีสารโตเกียวร่วมรับผิดชอบ การดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ดังนั้น ประเทศไทยจะต้องเตรียมพร้อมรองรับผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยการคำนึงถึงการท่องเที่ยวที่สะอาด (Green Tourism) การพัฒนามาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนพัฒนาบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในทุกระดับให้มีศักยภาพรองรับการเปลี่ยนแปลงบนพื้นฐานการเติบโตของอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวอย่างสมดุล และยั่งยืน

ประเด็นการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด ส่งผลให้ภาคการท่องเที่ยวต้องปรับเตรียมความพร้อม ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยต้องบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว นอกจากนี้ การวิวัฒนาการเทคโนโลยีด้านการบินและการขยายตัวของกิจการสายการบิน ต้นทุนต่ำ ส่งเสริมให้เกิดการเดินทางบ่อยขึ้น และระยะเวลาในการพำนักของนักท่องเที่ยวแต่ละครั้งสั้นลง

ประเด็นในด้านภาพลักษณ์ และความเชื่อมั่น ซึ่งในระยะ ๔ - ๕ ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหา ภาวะวิกฤติต่างๆ ทั้งโดยเฉพาะปัญหาการเมืองภายในประเทศ การแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ปัญหาจากอุทกภัยและวาตภัย ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยและปัญหาการก่อการร้าย ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวต่อ ประเทศไทย เป็นเหตุให้นักท่องเที่ยวกลุ่มตลาดหลักเปลี่ยนจุดหมายไปยังแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคอื่นๆ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศ สถานการณ์ต่างๆ ดังที่กล่าวมานอกจากจะส่งผลกระทบต่อ การลดลงของอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) แล้ว ยังส่งผลกระทบต่อ การจ้างงาน ในภาคธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจเชื่อมโยงอีกด้วย

เพื่อให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ เกิดการเติบโตอย่างมีคุณภาพและ ยั่งยืน และแข่งขันได้ในตลาดโลก คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๒ ให้การท่องเที่ยวเป็นวาระ แห่งชาติ (National Agenda) และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๒ มอบหมายให้กระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬาจัดทำยุทธศาสตร์แผนงานฟื้นฟูวิกฤติการท่องเที่ยวระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งสอดคล้องกับ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติที่จะต้องจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในฐานะเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ จึงได้จัดทำร่างแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการนโยบาย การท่องเที่ยวแห่งชาติพิจารณา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูและกระตุ้นภาคการท่องเที่ยวให้ขยายตัวและ เกิดความยั่งยืน และเพื่อเร่งรัดและสร้างศักยภาพในการหารายได้จากการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

ให้มีความพร้อมทั้งด้านคุณภาพการแข่งขัน และให้เกิดการสร้างรายได้และกระจายรายได้ควบคู่ไปกับการพัฒนาที่ยั่งยืน
ดังนั้น แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับนี้จึงได้มุ่งเน้นการป้องกันแก้ไขผลกระทบด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ
สถานการณ์ทั้งในและต่างประเทศ ตามแนวทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)
และวิสัยทัศน์ประเทศไทยสู่ปี ๒๕๗๐ โดยน้อมนำแนวคิด “เศรษฐกิจพอเพียง” และ “คนเป็นศูนย์กลางของ
การพัฒนา” มาใช้ในการจัดทำแผนเพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบองค์รวมที่สร้างทั้งรายได้และกระจายรายได้
อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ คาดหวังว่าแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับนี้
จะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ดังนี้

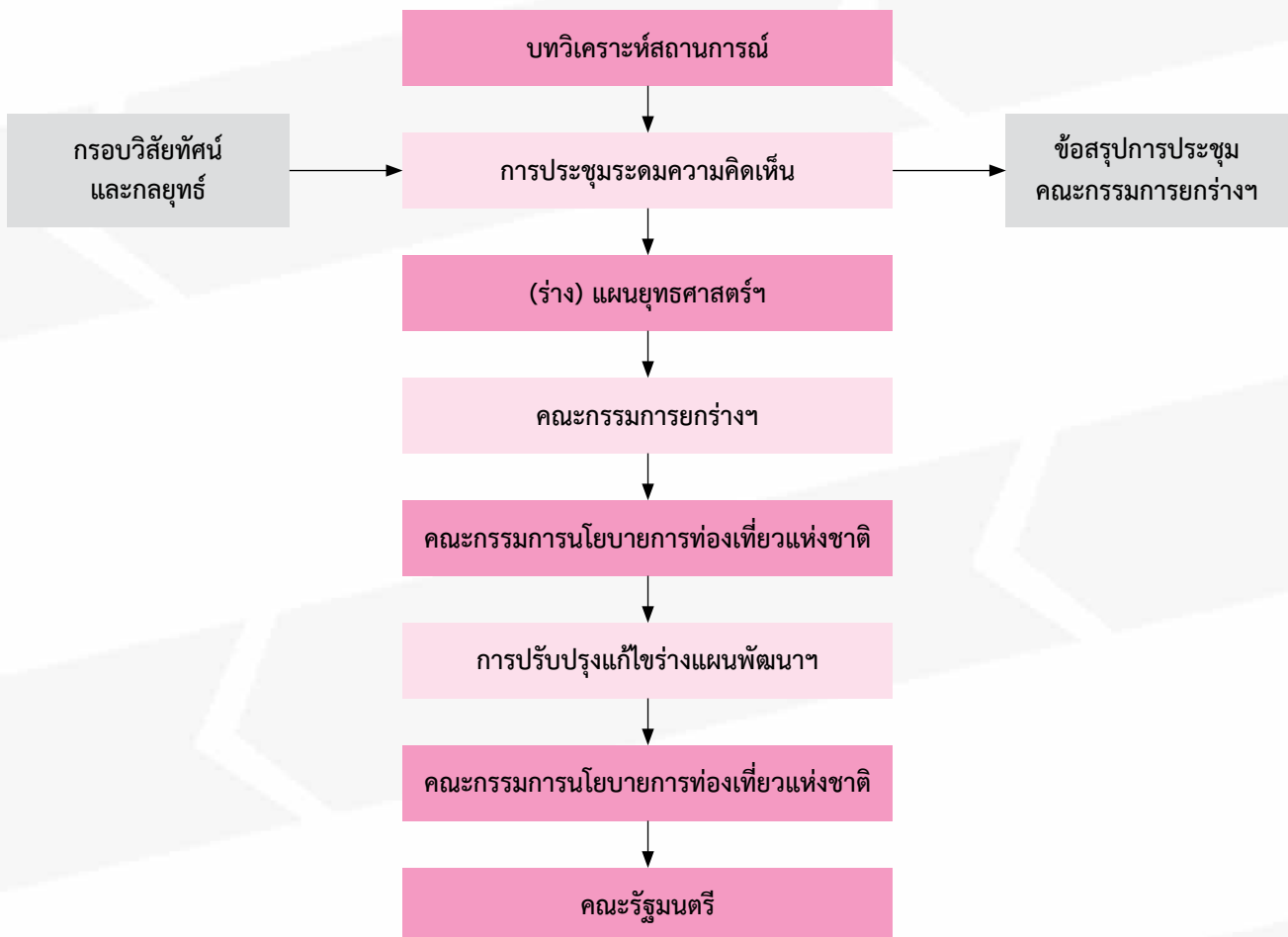
- ๑) เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้เป็นกรอบทิศทางในการกระตุ้นและฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวของทุกฝ่ายที่มีส่วน
เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- ๒) ช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนของหน่วยงานภาครัฐในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยให้
การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ภายใต้การบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๓) หน่วยงานของรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานโดยนำกลยุทธ์ไป
แปลงเป็นนโยบายและแผนปฏิบัติการในหน่วยงาน/องค์กรของตน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างถูกต้อง
เหมาะสมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและแก้ไขปัญหาที่ยังคงมีอยู่ในภาคการท่องเที่ยว และแก้ไขปัญหาเร่งด่วน
ด้านการท่องเที่ยว โดยจะมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑
(พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) และนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล
- ๔) แก้ไขปัญหาในเชิงโครงสร้าง เพื่อสร้างความสมดุลและยั่งยืน สร้างระบบภูมิคุ้มกันให้กับภาคอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยวไทย โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้ภาคประชาชน ภาคเอกชน และชุมชน เข้ามา
มีส่วนร่วมในการจัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยว ไม่ให้อยู่ในสภาพเสื่อมโทรม หรือถูกทำลาย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง
การเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีระบบสาธารณสุขปลอดภัย สาธารณูปการ และสิ่งอำนวยความสะดวกในปริมาณที่เหมาะสม สะดวก
และบริการที่มีคุณภาพ เป็นต้น

ด้วยความจำเป็นดังที่กล่าวมา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในฐานะเลขานุการคณะกรรมการนโยบาย
การท่องเที่ยวแห่งชาติจึงได้จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับนี้ เพื่อกำหนดกรอบทิศทางในการพัฒนา
การท่องเที่ยวของไทยให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม และเกิดการบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
ในการผลักดันให้มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและ
สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงความสมดุลและยั่งยืนต่อไป

๒. กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ได้เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยใช้เวทีระดมความคิดเห็นจากผู้บริหาร/นักวิชาการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจนได้ (ร่าง) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ และเสนอให้คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติพิจารณา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ข้อเสนอแนะและความเห็นเพิ่มเติม ก่อนเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป โดยมีขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพที่ ๑ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

ส่วนที่ **๒**

สถานการณ์และแนวโน้ม
ด้านการท่องเที่ยว

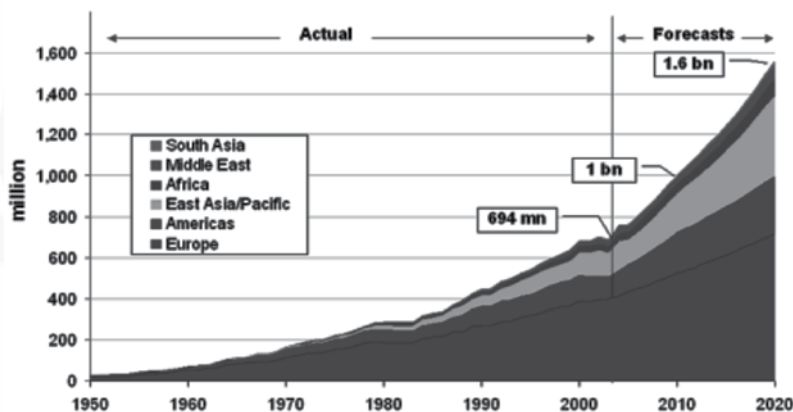
การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมภาคบริการที่มีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เพราะนอกจากจะสร้างรายได้โดยมีมูลค่าเป็นอันดับหนึ่งของการค้าบริการรวมของประเทศแล้ว ยังเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดธุรกิจที่เกี่ยวข้องอีกมากมาย อาทิ โรงแรมและที่พัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก การคมนาคมขนส่ง เป็นต้น ซึ่งก่อให้เกิดการลงทุน การจ้างงาน และการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น โดยในแต่ละปีสามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศในรูปเงินตราต่างประเทศปีละหลายแสนล้านบาท รวมทั้งสร้างกระแสเงินหมุนเวียนภายในประเทศจากคนไทยเที่ยวไทยนับแสนล้านบาทเช่นเดียวกัน ซึ่งในปี ๒๕๕๒ ประเทศไทยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศประมาณ ๕๒๗,๓๒๖ ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ ๘.๕ ของมูลค่าส่งออกรวม (ร้อยละ ๕๑.๑ ของมูลค่าส่งออกภาคบริการ) หรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ ๕.๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ขณะเดียวกัน ธุรกิจการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการจ้างงานกว่า ๒ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๖ - ๗ ของแรงงานทั้งระบบ^๑ รวมทั้งยังช่วยกระจายรายได้และการจ้างงานไปสู่ชนบท ตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ รายได้เงินตราต่างประเทศดังกล่าวยังมีส่วนสำคัญที่ช่วยชดเชยการขาดดุลการค้าในช่วงที่การส่งออกสินค้าของไทย มีแนวโน้มชะลอลงตามภาวะเศรษฐกิจโลก ดังนั้น ในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศจึงต้องพิจารณาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ดังนี้

๒.๑ สถานการณ์การท่องเที่ยวโลก

๒.๑.๑ โครงสร้างการตลาดและแนวโน้มการท่องเที่ยวโลก

๑) การเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : UNWTO) ได้พยากรณ์ว่าเมื่อถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำนวน ๑,๖๐๐ ล้านคน ภูมิภาคที่มีแนวโน้มเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม คือ ภูมิภาคเอเชียตะวันออก และแปซิฟิก และกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นจุดหมายการท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่มีผู้นิยมเดินทางเข้ามาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีนักท่องเที่ยวเป็น ๑ ใน ๓ ของนักท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก^๒

ภาพที่ ๑ ประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวในปี ๒๐๒๐

ที่มา : องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO)

^๑มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ๒๕๒๒. นโยบายภาษีเพื่อกระตุ้นธุรกิจท่องเที่ยวไทย. บทความวิจัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

^๒World Tourism Organization : (UNWTO)

๒) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการตลาด กลุ่มประเทศ BRIC (บราซิล รัสเซีย อินเดีย และจีน) มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีศักยภาพในการส่งออกนักท่องเที่ยวในอนาคต UNWTO คาดว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จีนจะเป็นตลาดส่งออกและนำเข้านักท่องเที่ยวใหญ่ที่สุดในโลก โดยมีนักท่องเที่ยว ๑๐๐ - ๑๒๐ ล้านคน/ปี^๓

๓) การแข่งขันด้านการท่องเที่ยวสูงขึ้น การทวีบทบาทสำคัญของตลาดเกิดใหม่ ซึ่งตลาดเหล่านี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในทวีปเอเชีย ทั้งตลาดที่มีขนาดใหญ่ เช่น จีน อินเดีย และตลาดขนาดกลางถึงขนาดเล็ก เช่น กลุ่มประเทศที่อยู่ในเอเชียใต้ กลุ่มประเทศในตะวันออกกลาง กลุ่มประเทศที่อยู่ในเอเชียกลาง เป็นต้น หลายประเทศจึงมีการลงทุนด้านการท่องเที่ยว การโฆษณาประชาสัมพันธ์ การกำหนดกลยุทธ์ และการใช้นโยบายปกป้องคนของตนให้เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเพื่อแข่งขันตลาดในเวทีโลก

๔) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรโลก อัตราการเพิ่มของประชากรโลกอยู่ที่ระดับ ๑.๑๑ ในปัจจุบันจะลดลงเป็นระดับ ๐.๘๖ ในช่วงปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘^๔ โดยประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำของโลกเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ประเทศเยอรมัน ญี่ปุ่น รัสเซีย มีอัตราเพิ่มของประชากรติดลบ นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุจึงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีความพร้อมในด้านเวลาและงบประมาณ สนใจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวแบบพำนักรถ และต้องการท่องเที่ยวในแหล่งที่ที่มีความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐาน นอกจากนี้การกระตุ้นประชาชนให้เดินทางท่องเที่ยว อาทิ การลดชั่วโมงการทำงาน การสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสพัฒนาประสบการณ์ของตนจากการเดินทางท่องเที่ยว การลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มสินค้าอุปโภคบริโภคบางชนิดและภาษีนายจ้างมาตรการดังกล่าว ได้มีการดำเนินการในหลายประเทศ เป็นการกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศมากขึ้น

๕) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การแข่งขันตลาดการท่องเที่ยว ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ความรู้ สาระ และสารสนเทศ กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความแตกต่าง และสร้างคุณค่าของสินค้า ในอนาคตรูปแบบของ e-commerce และ e-business จะมีความสำคัญและซับซ้อนมากขึ้นในทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวรุ่นใหม่มีแนวโน้มที่จะใช้ข้อมูลท่องเที่ยวผ่านอินเทอร์เน็ตเพื่อทำการสืบค้น และเปรียบเทียบราคามากขึ้น คาดการณ์ว่ามีประชากรโลกกว่า ๑.๕ พันล้านคน ท่องอยู่บนโลกอินเทอร์เน็ต และเกือบ ๖๐๐ ล้านคน ที่ผันตนมาเป็นสมาชิกในสังคม Online บทบาทของอินเทอร์เน็ตซึ่งแต่เดิมทำหน้าที่เพียงให้ข้อมูล เพื่อป้อนข่าวสารด้านเดียว ได้กลายมาเป็นช่องทางใหม่ในการแพร่กระจายข่าว การให้ข้อมูล และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ช่องทางการขายทางอินเทอร์เน็ตกำลังได้รับความนิยม

๒.๑.๒ วิฤกษ์และความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว

๑) การท่องเที่ยวโลกมีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากการก่อการร้ายระหว่างประเทศ การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติมีแนวโน้มขยายตัวทั่วโลกและรุนแรง มีรูปแบบและโครงข่ายที่ซับซ้อนมากขึ้น โดยใช้ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและการคมนาคมเป็นปัจจัยสนับสนุน^๕ และมีแนวโน้มคงอยู่ต่อไป ในหลายภูมิภาคของโลกเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว และจิตวิทยาของผู้บริโภคที่จะชะลอการใช้จ่ายใช้สอย ประเทศไทยจึงต้องเตรียมตัวรับความเสี่ยงในด้านต่างๆ และภาวะการแข่งขันที่จะรุนแรงมากขึ้น

^๓World Tourism Organization : (UNWTO)

^๔สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ๒๕๕๒. วิสัยทัศน์ ๒๕๗๐ สู่มโนฯ ๑๑.

^๕สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ๒๕๕๒. วิสัยทัศน์ ๒๕๗๐ สู่มโนฯ ๑๑.

๒) การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศโลก ผลกระทบจากสภาวะโลกร้อน เริ่มแสดงให้เห็นชัดเจนจากภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรง ครอบคลุมไปทุกภูมิภาค เห็นได้จากความรุนแรงของภัยพิบัติต่างๆ เช่น พายุ น้ำท่วม ภัยแล้ง แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด สึนามิ ช่วง ๓๐ ปีที่ผ่านมา ้อตราภัยพิบัติทางธรรมชาติเพิ่มสูงขึ้นในแบบขั้นบันได ภัยพิบัติทางน้ำเพิ่มขึ้น ๓๐.๗% วาตภัย (พายุ) เพิ่มขึ้น ๒๖.๖% และแผ่นดินไหวเพิ่มขึ้น ๘.๖%^๖ ประเทศต่างๆ จึงเริ่มหันมาใส่ใจสิ่งแวดล้อม การสร้างจิตสำนึกที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และใช้เป็นกลยุทธ์ในการสร้างความแตกต่างที่เหนือกว่าคู่แข่ง เป็นจุดขายกระตุ้นหรือเชิญชวนลูกค้าให้เข้ามาซื้อหาหรือใช้บริการท่องเที่ยว ในอนาคต Green Logistic เป็นเทรนด์ที่ถูกกำหนดให้แหล่งท่องเที่ยวต้องให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม และอาจถูกกำหนดเป็นเงื่อนไขหนึ่งในการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

๓) ความเสี่ยงของโรคระบาด ความรุนแรงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แม้ในหลายกรณีจะมีอัตราการเสียชีวิตต่ำก็ตาม แต่โรคระบาดที่เกิดจากไวรัสสายพันธุ์ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้นักท่องเที่ยวมีความกังวลและรู้สึกไม่ปลอดภัย ดังเช่น การระบาดจากไวรัสสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ การท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียมีอัตราการเติบโตลดลงร้อยละ ๓๑.๖ ภูมิภาคยุโรปและตะวันออกไกลลดลงร้อยละ ๒๖.๓^๗

๔) สภาวะเศรษฐกิจโลก ความไม่แน่นอนของสภาวะเศรษฐกิจโลกอาจส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวในอนาคต สภาวะถดถอยของเศรษฐกิจโลก ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และต่อเนื่องถึงปัจจุบันส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามคาดการณ์ว่าในอนาคตเศรษฐกิจโลกยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะมีกลุ่มประเทศ BRIC (บราซิล รัสเซีย อินเดีย และจีน) ที่คาดการณ์ว่า จีน รัสเซีย และอินเดีย มีแนวโน้มเศรษฐกิจขยายตัวมากกว่าร้อยละ ๗ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๘

๒.๑.๓ การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

๑) พฤติกรรมผู้บริโภคปรับเปลี่ยนไปตามสภาพเศรษฐกิจ ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวอย่างระมัดระวัง โดยคำนึงถึงความคุ้มค่ามากขึ้น ประกอบกับการที่คู่แข่งหันมาใช้กลยุทธ์ด้านราคาเพื่อดึงความสนใจของตลาดนักท่องเที่ยวที่หดตัวลง ทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกในการเลือกจุดหมายปลายทางมากขึ้น ซึ่งมีผลให้เกิดพฤติกรรม Last minute คือ ใช้เวลาสั้นก่อนการเดินทางเพื่อตัดสินใจในการจอง/ซื้อสินค้าและบริการท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาความคุ้มค่า

๒) นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยวระยะใกล้ โดยอาจเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศหรือภายในภูมิภาคเดียวกันมากขึ้น ทั้งนี้การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ และกรอบความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว เช่น UNWTO APEC ASEAN ACD GMS ACMECS IMT-GT และ BIMSTEC เป็นต้น ช่วยลดอุปสรรคและข้อจำกัดในการท่องเที่ยว

^๖ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ๒๕๕๒. วิทยาลัย ๒๕๗๐ คู่แผนฯ ๑๑.

^๗ IATA and Centre for Asia Pacific Aviation Source: IATA and Centre for Asia Pacific Aviation

๓) นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มสนใจการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism) เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Spiritual Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ (MICE) และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) เป็นต้น รูปแบบการท่องเที่ยวดังกล่าวมีแนวโน้มขยายตัวเนื่องจากนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มต้องการที่จะเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ที่แตกต่างในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง ต้องการสัมผัสธรรมชาติที่บริสุทธิ์ กิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เลือกพักแรมในโรงแรมที่มีเอกลักษณ์ ซึ่งประเทศไทยมีความพร้อมของทรัพยากรพื้นฐานสำหรับการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ

๔) กระแสของความสนใจและใส่ใจในสุขภาพ และการออกกำลังกาย ทำให้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) มีแนวโน้มได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวสำหรับการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ประเทศต่างๆ ได้แข่งขันกันแย่งสิทธิ์ในการจัดกิจกรรม หรือ Event ด้านการกีฬา ซึ่งไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีความพร้อมในด้านบุคลากร สนามแข่งขัน มีประสบการณ์ในการจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ รวมถึงกีฬาที่มีเอกลักษณ์ เช่น มวยไทย และตะกร้อ สำหรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพไทยมีชื่อเสียงในเรื่องของสปา การนวดแผนไทย ความพร้อมในด้านของบุคลากร มีสถานประกอบการที่มีคุณภาพ ซึ่งพร้อมต่อการรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต

๕) กระแสความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิม กำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว และมีแนวโน้มมากขึ้น แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ถูกเปลี่ยนถ่ายเข้าสู่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยรวมอย่างเป็นลำดับ และกำลังปรับเปลี่ยนสภาพไปสู่การจัดการที่คำนึงถึงขีดความสามารถ การรองรับของธรรมชาติ ชุมชน ชนบทธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน และมุ่งเน้นสิ่งแวดล้อมและฐานทรัพยากรของพื้นที่ท่องเที่ยวเป็นสำคัญ ดังนั้น จึงเป็นโอกาสในการสร้างเอกลักษณ์และตราสัญลักษณ์สินค้าทางการท่องเที่ยว วัฒนธรรมและธรรมชาติของประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับสากล

๒.๒ สถานการณ์การท่องเที่ยวไทย

๒.๒.๑ แนวโน้มด้านการท่องเที่ยวของไทย

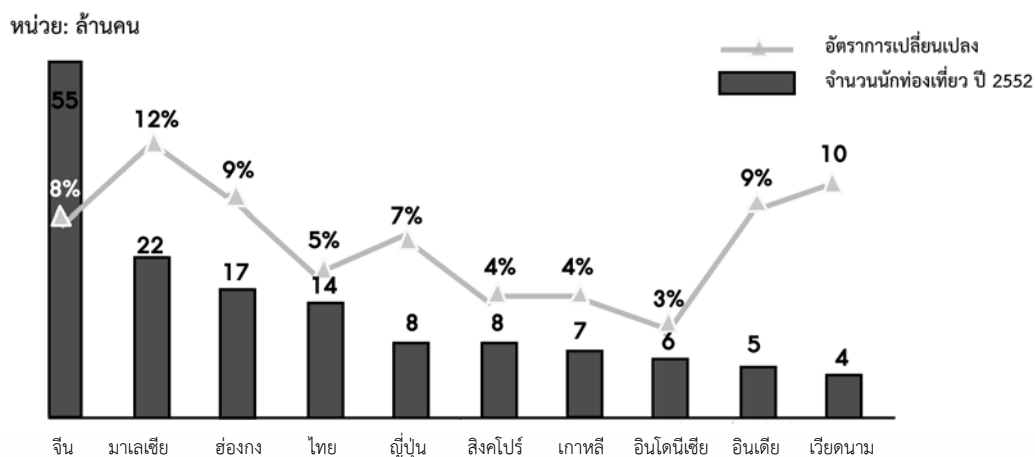
๑) ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาวิกฤตและความเสี่ยงด้านการท่องเที่ยว ในช่วงระยะเวลา ๔-๕ ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยต้องประสบกับภาวะวิกฤตต่างๆ ทั้งวิกฤตการณ์โรคซาร์ส (SARS) เหตุการณ์สึนามิ (Tsunami) การรัฐประหาร การเกิดวิกฤตราคาน้ำมัน โรคระบาดไข้หวัดสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ เป็นเงื่อนไขข้อจำกัดในการรักษาตลาดเดิมและขยายตลาดใหม่ โดยผลกระทบจากวิกฤตในแต่ละครั้งได้ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างเด่นชัด เช่น ภายหลังจากเกิดเหตุวิกฤตการณ์โรคซาร์สส่งผลให้นักท่องเที่ยวลดลงถึง ๕๐% ภายใน ๓ เดือน เหตุการณ์สึนามิส่งผลให้นักท่องเที่ยวลดลง ๓๐% ภายใน ๒ เดือน อย่างไรก็ตามพบว่าภายหลังจากเกิดวิกฤตในประเทศไทยก็มีแนวโน้มที่นักท่องเที่ยวจะกลับเข้ามาท่องเที่ยวอีกครั้งในระยะเวลาไม่นานนัก

๒) สถานการณ์ทางการเมืองยังคงส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว สถานการณ์ทางการเมืองที่ยังไม่นิ่ง ไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดความรุนแรงหรือไม่ ทำให้สถานการณ์การท่องเที่ยวของไทยในช่วงระยะเวลาต่อไปมีความท้าทายมากขึ้น สถานการณ์ทางการเมืองได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและภาพลักษณ์ของประเทศ นับตั้งแต่การเกิดรัฐประหาร ในปี ๒๕๔๙ การปิดท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ในระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน - ๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๔ เมษายน ๒๕๕๒ ทำให้นักท่องเที่ยวขาดความมั่นใจ ส่งผลให้จำนวนการเดินทางเข้าประเทศไทยของนักท่องเที่ยวลดลงอย่างรุนแรงถึงแม้จำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นในไตรมาสที่ ๔ ของปี ๒๕๕๒ แต่วิกฤตทางการเมืองที่เกิดขึ้นในเดือนมีนาคม - เมษายน ๒๕๕๓ ได้ส่งผลให้สถานการณ์ท่องเที่ยวเลวร้ายลงอีก จากการเผยแพร่ข่าวไปทั่วโลก รวมทั้งการออก Travel Warning ของประเทศต่างๆ เพื่อแจ้งเตือนประชาชนถึงความเสี่ยงในการเดินทางมาประเทศไทย ส่งผลต่อภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยของประเทศไทย

๓) จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้ ค่าใช้จ่าย และวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา แม้ประเทศไทยจะประสบกับปัญหาและวิกฤตด้านการท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลกระทบต่อจำนวนและรายได้ของนักท่องเที่ยวในช่วงวิกฤต และหลังเกิดวิกฤต แต่ก็พบว่า ภายหลังจากวิกฤตผ่านพ้นไปอัตราการเติบโตจะกลับไปอยู่ในระดับเดิม

- จำนวนนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยเฉลี่ยปีละประมาณ ๙ ล้านคน มีอัตราเติบโตเฉลี่ยสะสม ๕% ต่อปี อัตราการเติบโตเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเป็นอันดับ ๗ ของเอเชีย โดยมาเลเซียและเวียดนามมีการเติบโตเฉลี่ยอันดับที่ ๑ และ ๒ ตามลำดับ ปี ๒๕๕๓ เป็นปีที่ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวสูงสุดจำนวน ๑๕.๘ ล้านคน

ภาพที่ ๒ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของประเทศต่างๆ ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา

ที่มา : สถิตินักท่องเที่ยว. กรมการท่องเที่ยว

“การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ๒๕๕๒. แผนการตลาดเร่งด่วนเพื่อฟื้นฟูภาพลักษณ์และกระตุ้นการท่องเที่ยว ปี ๒๕๕๒. (อำนวยการ)

- รายได้จากการท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากสถิติรายได้จากการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๕๓ มีรายได้ ๕๘๕.๙ พันล้านบาท ระหว่างปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๓ พบว่าประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อัตราขยายตัวเฉลี่ยปีละ ๑๑.๙๐% โดยอัตราการเติบโตของรายได้จะปรับลดลงและมีค่าเป็นลบ ในช่วงปีที่เกิดวิกฤต แต่ภายหลังจากวิกฤตผ่านพ้นไปอัตราการเติบโตของรายได้จะกลับไปอยู่ในระดับเดิม

- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัว/คน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย มีแนวโน้มการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากค่าใช้จ่าย ๓,๑๗๒.๙๓ บาท ในปี ๒๕๔๑ เพิ่มขึ้นเป็น ๓,๙๙๒.๖๐ บาท ในปี ๒๕๕๓ ทั้งนี้การเกิดวิกฤตในช่วง ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมา ทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ปี ๒๕๕๓ ต่ำกว่าปี ๒๕๕๐ ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๒

- จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น นับจากปี ๒๕๔๓ เป็นต้นมา นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มพักในประเทศไทยนานขึ้นจากวันพักเฉลี่ย ๗.๗๗ วัน เป็น ๙.๒๒ วัน ในปี ๒๕๕๓

๔) นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกและยุโรปเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักของไทย นักท่องเที่ยวต่างชาติกว่าครึ่งหนึ่ง (๘,๐๗๖,๔๙๓ คน ในปี ๒๕๕๓) เป็นนักท่องเที่ยวจากกลุ่มเอเชียตะวันออก โดยมาเลเซีย ญี่ปุ่น จีน และเกาหลี เป็นกลุ่มที่มาท่องเที่ยวในไทยมากที่สุด สำหรับนักท่องเที่ยวจากทวีปยุโรป มีสัดส่วนประมาณร้อยละ ๒๗ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งหมด โดยนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักร เยอรมัน สวีเดน และรัสเซีย มาท่องเที่ยวในไทยมากที่สุด^๔ และเป็นที่น่าสังเกตว่านักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศเอเชียใต้ และตะวันออกกลาง มีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๔.๙๘ และ ๒๓.๐๐ ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาจากรายได้พบว่า นักท่องเที่ยวจากยุโรปยังเป็นกลุ่มที่มีการใช้จ่ายมากที่สุดโดยคิดเป็นร้อยละ ๔๐ ของรายได้นักท่องเที่ยวทั้งหมด^๕ และพบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวจากยุโรปมีจำนวนวันพักนานกว่านักท่องเที่ยวจากเอเชีย

๕) นักท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น โดยรัฐบาลได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศอย่างจริงจังในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทั้งนี้คาดว่า ในปี ๒๕๕๓ จะมีการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทยจำนวนประมาณ ๘๘ ล้านคน/ครั้ง และก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนภายในประเทศประมาณ ๔๑๓,๐๐๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๓ ที่มีนักท่องเที่ยวเพียง ๕๙.๗๔ คนต่อครั้ง การท่องเที่ยวภายในประเทศมีส่วนกระจายรายได้สู่พื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ โดยแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ภูเก็ต พัทยา ระยอง และกาญจนบุรี

๖) กลุ่มธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารมีบทบาทสำคัญในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย และมีส่วนสร้างมูลค่าให้ธุรกิจอื่นๆ เช่น เฟอร์นิเจอร์ อาหาร สมุนไพร ธุรกิจสปา สุขภาพอนามัย การค้าของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง บริการด้านโลจิสติกส์ และการจ้างงานในระดับต่างๆ เป็นต้น กลุ่มธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารมีมูลค่ารวม ๓๓๗,๓๔๓ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๙.๑ ของการบริการภาคเอกชนทั้งหมด^๖ โดยนับเป็นกลุ่มที่มีมูลค่าสูงเป็นอันดับสอง รองจากกลุ่มการสื่อสารและขนส่ง เมื่อพิจารณาตามขนาดของวิสาหกิจแล้ว พบว่ามีการกระจายตัวอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการขนาดย่อม ร้อยละ ๖๒.๓ กลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลาง ร้อยละ ๑๙.๗ หรือ ๖๖,๓๓๔ ล้านบาท และกลุ่มผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ร้อยละ ๑๘.๐^๗

^๔ กรมการท่องเที่ยว. ๒๕๕๓. สถิตินักท่องเที่ยว. www.tourism.go.th

^๕ ธนาคารไทยพาณิชย์. ๒๕๕๓. การท่องเที่ยวไทยมีความสามารถในการแข่งขันแค่ไหน. Economic Intelligence Center. Monthly/March ๒๐๑๐.

^๖ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. ๒๕๕๑. เดือนภัยแนวโน้มสาขาธุรกิจบริการโรงแรมและภัตตาคาร ฉบับที่ ๓๔/๒๕๕๑.

^๗ สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ๒๕๕๑. ข้อมูลสถิติ. www.nso.go.th

๗) ระบบโลจิสติกส์และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว จะทวีความสำคัญมากขึ้น โดยประเทศไทยมีความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐานในระดับหนึ่ง แต่ยังมีขีดความสามารถด้านการขนส่งต่ำกว่า สิงคโปร์ มาเลเซีย และอินเดีย^{๑๓} สำหรับปัญหาของระบบโลจิสติกส์ไทยยังคงมีปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ยังขาด การลงทุนที่เพียงพอต่อการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว รูปแบบในการเดินทางท่องเที่ยวทั้งระหว่างเมืองท่องเที่ยวหลัก เมืองท่องเที่ยวรอง การเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ปัญหาด้านกฎระเบียบที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่ไม่เอื้อต่อการท่องเที่ยวในบางเส้นทาง ตลอดจนปัญหาการขาดศักยภาพของผู้ประกอบการไทย

๘) การท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศโลก ความเสี่ยงเกิดจากปัจจัยต่างๆ เช่น น้ำท่วมฉับพลัน น้ำท่วมขัง การกัดเซาะ ไฟป่า ระบบนิเวศ และโรคระบาด โดยคาดการณ์ว่าใน พ.ศ. ๒๕๖๓ การท่องเที่ยวทางทะเลบริเวณชายฝั่งอันดามัน จะได้รับประโยชน์จากการมีฤดูฝน สั้นขึ้น ซึ่งทำให้ดำเนินกิจกรรมกลางแจ้งได้ยาวนานขึ้น ถึง ๔ สัปดาห์ อย่างไรก็ตาม ปัญหาด้านการขาดแคลนน้ำ เป็นปัญหาของพื้นที่ทั้งในอดีตและปัจจุบัน หากพื้นที่ใดที่ไม่มีแผนการจัดการด้านการขาดแคลนปริมาณน้ำ ระยะเวลาของฤดูฝนที่ลดลงในอนาคตจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวได้ การท่องเที่ยวทางทะเล บริเวณชายฝั่งอ่าวไทย เกือบทุกจังหวัดบริเวณชายฝั่งอ่าวไทยจะมีปริมาณฝนตกที่รุนแรงมากขึ้น และระยะเวลาที่ฝนตกมากขึ้นถึง ๒ สัปดาห์ในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า และจะเพิ่มถึง ๔ สัปดาห์ในอีก ๕๐ ปีข้างหน้า โดยปริมาณน้ำ ที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อกิจกรรมกลางแจ้ง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือ มีโอกาสในการเกิด ไฟป่าสูง โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง โดยทางภาคเหนือของประเทศจะมีอุณหภูมิสูงขึ้น ๒ - ๓ องศาเซลเซียส ในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า จำนวนวันเย็น (วันที่มีอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส) ลดลง ๕ - ๑๐ วันต่อปี และลดลงมากกว่า ๒๐ วันในอีก ๕๐ ปีข้างหน้า โดยบริเวณภูเขาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่และเชียงราย จะมีจำนวนวันเย็น ลดลงมากกว่า ๖๐ วัน ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเอกลักษณ์ทางการท่องเที่ยว และมีความเสี่ยงต่อการเกิด น้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มเนื่องจากปริมาณน้ำที่สะสม ประกอบกับแผนการระบายน้ำของพื้นที่ดังกล่าวยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร แหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบริเวณทางตอนล่างของภาคเหนือและทางตอนบนของภาคกลาง ปริมาณฝนรายปีในพื้นที่นี้ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ยกเว้นทางภาคตะวันตกของประเทศติดกับเทือกเขาตะนาวศรี บริเวณชายแดนประเทศไทยและพม่า ซึ่งมีปริมาณฝนเพิ่มขึ้น ๓๐๐ มม./ปี ประกอบกับอุณหภูมิที่ร้อนขึ้น ทำให้ คลัสเตอร์นี้มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าและระบบนิเวศสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ^{๑๔}

๙) ประเทศไทยยังคงมีจุดอ่อนในด้านความปลอดภัย กฎระเบียบ ด้านสิ่งแวดล้อม สุขอนามัย และนโยบายรัฐบาล โดย ปี ๒๕๕๒ องค์กรการท่องเที่ยวโลกจัดลำดับด้านการจัดการกฎหมาย ระเบียบ บริการพื้นฐานที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว (Regulatory Framework) ของประเทศไทยไว้ในอันดับที่ ๗๐ ของโลก ซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่าปี ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๒ และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประเทศไทยมีจุดอ่อนในด้าน ความมั่นคงปลอดภัย (Safety & Security) อยู่ในอันดับที่ ๑๑๘ และความยั่งยืนในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในลำดับที่ ๙๐ ของโลก^{๑๕}

^{๑๓} สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ๒๕๕๒. การศึกษาเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ ภาคบริการของประเทศ.

^{๑๔} กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. ๒๕๕๒. โครงการศึกษาเพื่อประเมินผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ภูมิอากาศในอนาคตต่อคลัสเตอร์การท่องเที่ยวของไทย. รายงานการวิจัยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

^{๑๕} World Economic Forum. ๒๐๐๙. The Travel & Competitiveness Index : TTCL.

๑๐) มีการกระจายอำนาจและเปิดโอกาสให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากขึ้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้สิทธิชุมชนในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติและมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามโครงสร้างการบริหารจัดการยังขาดเสถียรภาพ ขาดองค์กรกลางที่มีอำนาจในการบังคับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกระทำตามแผนรวม และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และรวมถึงภาวะเปราะบางของรัฐที่ตามไม่ทันการพัฒนาในภาคเอกชน การวางแผนที่ไม่นำไปสู่การปฏิบัติหรือการลงทุน ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และชุมชน ขาดความรู้ด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการจัดการภูมิทัศน์และการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่น การลงทุนด้านการท่องเที่ยวเน้นการก่อสร้างมากกว่าการจัดการภูมิทัศน์ และขาดการมีส่วนร่วมจากชุมชนในท้องถิ่น และหน่วยงานทุกระดับ ทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวขาดความเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่น จังหวัด กลุ่มจังหวัด และประเทศ

๒.๒.๒ ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

๑) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว การเปรียบเทียบศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ๑๒๔ ประเทศของ World Economic Forum พบว่า ประเทศไทยมีอันดับที่ดีขึ้น แม้ต้องเผชิญกับความเสี่ยงและวิกฤตในหลายด้าน ในปี ๒๕๕๐ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๔๓ ของโลก ปี ๒๕๕๑ ชัยขึ้นมามีอยู่ในอันดับที่ ๔๒ ของโลก และปี ๒๕๕๒ ชัยขึ้นมามีอยู่ในอันดับที่ ๓๙ ของโลก^{๑๖} โดยประเทศไทยเป็นที่ยอมรับเรื่องการท่องเที่ยวในด้านทรัพยากรมนุษย์ ธรรมชาติ และวัฒนธรรม ความคุ้มค่าด้านราคา และความตั้งใจให้เดินทางมาท่องเที่ยว

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของไทยระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๐ ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๒

ปี	ลำดับ			
	ดัชนีภาพรวม	ดัชนีความพร้อมของภาครัฐ (กฎ ระเบียบ บริการพื้นฐาน)	ดัชนีความพร้อมของภาคธุรกิจ	ดัชนีความพร้อมของทรัพยากรการท่องเที่ยว
๒๕๕๐	๔๓	๔๑	๓๕	๕๙
๒๕๕๑	๔๒	๖๓	๔๒	๓๐
๒๕๕๒	๓๙	๗๐	๔๐	๑๙

ที่มา : World Economic Forum

^{๑๖}World Economic Forum. ๒๐๐๙. The Travel & Competitiveness Index : TTCL.

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก พบว่าขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของไทยในปี ๒๕๕๒ อยู่ในอันดับที่ ๓๙ ของโลก ยังเป็นรองประเทศออสเตรเลีย (อันดับ ๙) สิงคโปร์ (อันดับ ๑๐) ฮองกง (อันดับ ๑๒) นิวซีแลนด์ (อันดับที่ ๒๐) ญี่ปุ่น (อันดับ ๒๕) เกาหลีใต้ (อันดับ ๓๑) และประเทศมาเลเซีย (อันดับ ๓๒) แต่มีอันดับที่ดีกว่า ไต้หวัน (อันดับ ๔๓) จีน (อันดับ ๔๗) อินเดีย (อันดับ ๖๒) บรูไน (อันดับ ๖๙) อินโดนีเซีย (อันดับ ๘๑) ฟิลิปปินส์ (อันดับ ๘๖) และเวียดนาม (อันดับ ๘๙)^{๑๑๗} (รายละเอียดในภาคผนวก ๒)

๒) ประเทศไทยมีความได้เปรียบด้านการท่องเที่ยว มีทรัพยากรพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวหลากหลาย กระจายอยู่ในทุกจังหวัด และมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งมีความสวยงามติดระดับโลก มีเอกลักษณ์ต่างจากภูมิภาคอื่น ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงอุตสาหกรรมที่สนับสนุนเชื่อมโยง และยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพพร้อมที่จะพัฒนาอีกจำนวนมาก เมื่อพิจารณาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยกับประเทศในทวีปเอเชีย โดยพิจารณาจากแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง นักท่องเที่ยวรู้จักกันดี จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวรู้จักแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย ประมาณ ๑๐๐ แห่ง เป็นรองประเทศจีน ญี่ปุ่นและอินเดีย ตามลำดับ โดยแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลนักท่องเที่ยวรู้จักมากที่สุด โดยมีคู่แข่งคือ อินเดียและอินโดนีเซีย แหล่งข้อปั้งมีคู่แข่งสำคัญ คือ จีน ญี่ปุ่น และฮ่องกง สำหรับสนามกอล์ฟไทย ยังเป็นรองญี่ปุ่น จีน และเกาหลีใต้ ความได้เปรียบด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวของประเทศไทยจึงเป็นจุดแข็งสำคัญที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นที่รู้จักแพร่หลาย และได้รับรางวัลความสำเร็จจากการจัดอันดับในระดับโลก รางวัลที่ประเทศไทยได้รับเหล่านี้ สะท้อนภาพลักษณ์ด้านบวกของประเทศไทย เป็นการตอกย้ำให้เห็นศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย

^{๑๑๗} World Economic Forum, ๒๐๐๙. The Travel & Competitiveness Index : TTCL.

ภาพที่ ๔ แสดงจำนวนแหล่งท่องเที่ยวเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ

หน่วย : แหล่ง	ทะเลและชายหาด	แหล่งช้อปปิ้ง	แหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด	สนามกอล์ฟ
ไทย	๑๗	๙	๑๐๔	๒๐๐
ไต้หวัน	๑	n/a	๒๐	๖๑
ฮ่องกง	๓	๗	๓๕	๖
เกาหลี	๒	n/a	๑๙	๒๕๑
ญี่ปุ่น	๓	๙	๒๑๔	๒,๕๐๐
จีน	๖	๒๑	๒๑๐	๓๑๐
อินเดีย	๙	๕	๒๑๒	๒๐๐
มาเลเซีย	๕	๒	๔๘	๑๘๙
อินโดนีเซีย	๙	๑	๙๖	๑๒๕
ฟิลิปปินส์	๘	n/a	๓๓	๗๐
สิงคโปร์	n/a	๑	๖	๒๐
กัมพูชา	n/a	๒	๔๓	๔
เวียดนาม	๓	๓	๔๕	๑๘

ที่มา : Worldreviewer.com, Worldtravelguide.net, agoda.com, Euromonitor International และการวิเคราะห์ โดย SCB EIC

อย่างไรก็ตาม ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว อาจกลายเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลให้ความได้เปรียบของไทยลดลง จากการขยายตัวของการท่องเที่ยวโดยที่เน้นปริมาณนักท่องเที่ยวหรือการแสวงหารายได้จากการท่องเที่ยว ในขณะที่การรองรับขยายไปไม่ทัน ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการรองรับขีดความสามารถของนักท่องเที่ยว ทำให้แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งเกิดความเสื่อมโทรม จากการสำรวจสถานภาพของแหล่งท่องเที่ยว ๒,๑๕๔ แห่ง โดยจำแนกตามมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว^{๑๘} พบว่ามีแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมที่ต้องเร่งพัฒนาอย่างเร่งด่วนจำนวน ๑๓๘ แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ๕๐ แห่ง รองลงมา คือ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ๓๘ แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ๒๑ แห่ง

^{๑๘}กรมการท่องเที่ยว. ๒๕๕๒. ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย. รายงานการวิจัย กรมการท่องเที่ยว (อัดสำเนา).

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมของ
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยและประเด็นสำคัญ
ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย

สถานการณ์และปัจจัยแวดล้อมด้านการท่องเที่ยว มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย สามารถสรุปปัจจัยที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค และวิเคราะห์ประเด็นสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ดังนี้

๓.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อม

๓.๑.๑ จุดแข็ง

- ๑) รัฐบาลให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยว ได้มีมติให้การท่องเที่ยวเป็นวาระแห่งชาติ และให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยว โดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)
- ๒) ทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และความมีอัธยาศัยไมตรีของคนไทย เป็นจุดแข็งที่สำคัญของประเทศ
- ๓) การลงทุนภาคบริการของภาคเอกชนไทยอยู่ในระดับสูง มีความหลากหลายในสินค้าและบริการท่องเที่ยว ซึ่งผลการประเมินของนักท่องเที่ยวต่างชาติเปรียบเทียบกับอาเซียน พบว่าประเทศไทยเป็นรองเพียงสิงคโปร์เท่านั้น
- ๔) มีความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว ทั้งที่พักแรม ร้านอาหาร การคมนาคม ระบบสาธารณสุข ปลอดภัย ระบบการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค
- ๕) ประเทศไทยมีประสบการณ์ด้านการตลาดต่างประเทศมากกว่าประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ และได้รับรางวัลระดับนานาชาติ ทั้งในด้านเมืองน่าเที่ยวและบริการของโรงแรมไทยหลายรางวัลติดต่อกันมานาน แบรนดประเทศไทยนับได้ว่าติดตลาดโลกแล้ว
- ๖) ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทยเหมาะสมสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยว กล่าวคือ ประเทศไทยตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของคาบสมุทรเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สถานที่ตั้งประเทศไทยเป็นจุดศูนย์กลางของภูมิภาคแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นประตูสู่ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง คือ พม่า จีน (๒ มณฑล คือ ยูนนาน และกวางสี) ลาว กัมพูชา และเวียดนาม
- ๗) จุดแข็งอีกจุดหนึ่งที่สำคัญของไทยก็คือ จุดดึงดูดใจที่เป็นเอกลักษณ์ และนวัตกรรมด้านการบริการใหม่ๆ เช่น มวยไทย สปา การให้บริการด้านสุขภาพ ความงาม อีกทั้งยังมีภูมิปัญญาดั้งเดิมซึ่งสามารถนำมาพัฒนาเป็นสินค้าท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นและน่าสนใจได้

๓.๑.๒ จุดอ่อน

- ๑) ประเทศไทยยังมีปัญหาในเรื่องของระบบโลจิสติกส์ โครงข่ายเส้นทางคมนาคมและระบบเชื่อมโยงการเดินทางท่องเที่ยว ระหว่างเมืองท่องเที่ยวหลักและเมืองรอง
- ๒) ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว การขยายตัวของการท่องเที่ยวโดยที่เน้นปริมาณนักท่องเที่ยวหรือการแสวงหารายได้จากการท่องเที่ยว ในขณะที่การรองรับขยายไปไม่ทัน ทำให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมเกิดขยะมลพิษทางน้ำ ความแออัดของการจราจรทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งมีปัญหาขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว
- ๓) โครงสร้างการบริหารจัดการของรัฐเป็นจุดอ่อนสำคัญของการจัดการการท่องเที่ยวไทย กลไกของรัฐเพื่อจัดการการท่องเที่ยวยังอ่อนแอ ขาดเอกภาพ รวมถึงกฎระเบียบของรัฐที่ตามไม่ทันการพัฒนาในภาคเอกชน ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๔) มีภาพลักษณ์ด้านลบเรื่องความปลอดภัย การเอาเปรียบและหลอกลวงนักท่องเที่ยว สินค้าที่ไม่มีคุณภาพ โสเภณี การค้ำมนุษย์ และโรคเอดส์
- ๕) การลงทุนด้านบุคลากรของไทยถือว่าตามไม่ทันการขยายตัวของท่องเที่ยว บุคลากรจำนวนมากยังไม่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ขาดแคลนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวโดยเฉพาะมัคคุเทศก์ที่มีความรู้ความเข้าใจในภาษาต่างประเทศ และวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว เช่น ภาษารัสเซีย เยอรมัน สวีเดน จีน และภาษาที่ใช้ในกลุ่มประเทศอาหรับ
- ๖) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และชุมชนขาดความรู้ด้านการจัดการภูมิทัศน์ และการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่น การลงทุนด้านการท่องเที่ยวเน้นการก่อสร้างมากกว่าการจัดการภูมิทัศน์ และขาดการมีส่วนร่วมจากชุมชนในท้องถิ่น และหน่วยงานทุกระดับ ทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวให้ประโยชน์กับทุนภายนอกมากกว่าชุมชนในท้องถิ่น
- ๗) การทำธุรกรรมผ่าน e-commerce ยังไม่แพร่หลายมากเท่ากับยุโรป อเมริกา หรือประเทศในเอเชีย เช่น เกาหลี และสิงคโปร์ ผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องปรับตัวและปรับกลยุทธ์เพื่อสร้างความทัดเทียมกับคู่แข่งทั่วโลก
- ๘) แหล่งท่องเที่ยวไทยยังคงกระจุกตัวอยู่เฉพาะในบางพื้นที่ ขาดการพัฒนาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ไม่มีการกระจายและเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง
- ๙) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ขาดการรวมกลุ่ม และมีข้อจำกัดจากด้านเงินทุนและบุคลากร

๓.๑.๓ โอกาส

๑) แนวโน้มการเติบโตของการท่องเที่ยวโลก การเติบโตของกลุ่มประเทศ BRIC (บราซิล รัสเซีย อินเดีย และจีน) ทำให้นักท่องเที่ยวมีจำนวนมากขึ้น มีกำลังซื้อมากขึ้น และจีนกำลังเป็นตลาดส่งออกและนำเข้า นักท่องเที่ยวที่สำคัญของโลก

๒) การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว กระแสความนิยมท่องเที่ยวทางเลือก การขยายตัวของตลาดการท่องเที่ยวเฉพาะทาง ทำให้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Spiritual Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ (MICE) และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) มีแนวโน้มขยายตัวและประเทศไทยก็มีความพร้อม จึงเป็นโอกาสให้ประเทศไทยสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อรองรับแนวทางการท่องเที่ยวเฉพาะทางในอนาคต

๓) นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้สนใจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวแบบพำนักราน และต้องการท่องเที่ยวในแหล่งที่ท่องเที่ยวที่มีความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นโอกาสของไทยที่มีความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มสูงอายุ

๔) การเปิดเส้นทางเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS IMT-GT ACMECS และ BIMSTEC เป็นต้น ทำให้เมืองท่องเที่ยวรองในเส้นทางดังกล่าวมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว เกิดความเชื่อมโยงการท่องเที่ยวภายในภูมิภาคมากขึ้น

๕) การขยายตัวของสายการบินต้นทุนต่ำ และแนวโน้มนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยวระยะใกล้ ทำให้การท่องเที่ยวภายในประเทศหรือภายในภูมิภาคเดียวกันมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๖) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ความรู้ สาระ และสารสนเทศ กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความแตกต่างและสร้างคุณค่าของสินค้า และเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้น

๗) การจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศและพันธมิตรต่างๆ ทำให้ไทยมีศักยภาพในการแข่งขัน กล่าวคือ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศและพันธมิตรต่างๆ ที่ประเทศไทยได้จัดทำขึ้น กับประเทศต่างๆ ก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน สินค้า และบริการ รวมทั้งคนมีความคล่องตัวมากขึ้น

๘) ความร่วมมือระหว่างประเทศในการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค การแก้ไขปัญหาสถานะโลกร้อน และการรับมือกับภัยพิบัติต่างๆ เป็นโอกาสของไทยที่มีความพร้อมในระดับหนึ่งจะใช้ประโยชน์จากวิกฤตดังกล่าวในการสร้างความเชื่อมั่นด้านการท่องเที่ยว

๓.๑.๔ อุปสรรค

๑) การแข่งขันและแย่งชิงในตลาดการท่องเที่ยวโลก มีแนวโน้มสูงขึ้น มีการลงทุนด้านการท่องเที่ยว การสร้างและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ การโฆษณาประชาสัมพันธ์การกำหนดกลยุทธ์ และการใช้นโยบายปกป้องคนของตนให้เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ

๒) ภาวะเศรษฐกิจโลกมีความผันผวน ไม่แน่นอน เป็นสาเหตุให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจไม่เดินทางท่องเที่ยวหรือมีการใช้จ่ายน้อยลง

๓) การก่อการร้ายระหว่างประเทศ ที่ยังคงมีปัญหายอยู่ในหลายภูมิภาคของโลกเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีความอ่อนไหวกับเหตุการณ์ต่างๆ ก่อนข้างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวจากเอเชีย

๔) ภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก รวมถึงภัยจากโรคระบาด ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว

๕) การแข่งขันเพื่อเป็นศูนย์กลางการบินนานาชาติ เดิมประเทศไทยมีความได้เปรียบในการเป็นศูนย์กลางการบินในเครือข่ายระหว่างยุโรป และเอเชียแปซิฟิก แต่ปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูงในเรื่องของความพร้อมของท่าอากาศยาน ระบบการตรวจคนเข้าเมือง เส้นทางบินที่เชื่อมโยงระหว่างเมืองหลักและเมืองรอง ทำให้ความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ของไทยลดลง

๖) การแข่งขันระหว่างบุคลากรในอาเซียน การรับรองมาตรฐานอาชีพในธุรกิจท่องเที่ยว ในกรอบความร่วมมือของอาเซียน การเปิดเสรีตลาดแรงงาน อาจจะสร้างการแข่งขันใหม่ในระดับบุคลากร ซึ่งไทยอาจไม่ใช่ประเทศที่ได้เปรียบที่สุด เนื่องมาจากทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศของบุคลากรไทยค่อนข้างต่ำ แม้เมื่อเทียบกับประเทศในอาเซียน

๓.๒ ประเด็นสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย

จากการวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวไทยและตลาดโลก ศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย สามารถสรุปประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การกำหนดนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยว ดังนี้

๑) การขยายตัวของการท่องเที่ยวโลก การขยายตัวทางเศรษฐกิจการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการตลาดความร่วมมือระหว่างประเทศตามกรอบความร่วมมือต่างๆ การเติบโตของกลุ่มประเทศ BRIC (บราซิล รัสเซีย อินเดีย และจีน) และการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรโลก และแนวโน้มนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism) มากขึ้น นับเป็นโอกาสดีของประเทศไทยในการขยายการตลาดไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวดังกล่าว ซึ่งไทยมีความพร้อมในโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรองรับและช่วงชิงนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวเฉพาะทาง (Special Interest Tourism) เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Spiritual Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ (MICE) และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุ ครอบครัว และฮันนีมูน เป็นต้น อย่างไรก็ตามแนวโน้มการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวสูงขึ้น ประเทศไทยจะต้องแข่งขันกับประเทศต่างๆ ที่พร้อมจะแย่งชิงตลาดนักท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน จึงต้องเตรียมความพร้อมในการสร้างนวัตกรรมการท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดการท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มเฉพาะการลงทุนในการส่งเสริมภาพลักษณ์และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๒) ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ปัญหาด้านความปลอดภัย กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม และสุขอนามัย จากการขยายตัวของการท่องเที่ยวโดยเน้นปริมาณนักท่องเที่ยวทำให้แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งเสื่อมโทรม ประกอบกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศต่างๆ การเปิดตัวของประเทศเวียดนาม ลาว กัมพูชา ทำให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยต้องปรับตัวไปสู่การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพเพื่อให้เกิดความแตกต่างจากประเทศคู่แข่ง ประเทศไทยจึงต้องเร่งดำเนินการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว และหามาตรการในการแก้ไขกฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยสามารถมีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวดั้งเดิม

๓) โครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ยังเป็นจุดอ่อนสำคัญของการจัดการการท่องเที่ยวไทย กลไกการจัดการการท่องเที่ยวยังอ่อนแอขาดเอกภาพ พัฒนาการท่องเที่ยวขาดความเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่น จังหวัด กลุ่มจังหวัด และประเทศ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะที่หน่วยงานระดับพื้นที่ เช่น จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และชุมชนขาดความรู้ด้านการจัดการ ภูมิทัศน์และการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว จึงควรรหาแนวทางในการบูรณาการการทำงานร่วมกัน การกำหนดภารกิจขอบเขตของงานการพัฒนาให้ชัดเจน กำหนดรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับพื้นที่ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร

๔) วิกฤตและความเสี่ยงด้านการท่องเที่ยว ทั้งจากภัยธรรมชาติการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศโลก โรคระบาด สถานะเศรษฐกิจที่ถดถอย หรือสถานการณ์ทางการเมือง วิกฤตและความเสี่ยงเหล่านี้ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า และเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวอย่างมาก ประเทศไทยจึงต้องมีการเตรียมการรับมือกับปัญหาการดำเนินงานในเชิงนโยบาย รวมถึงการออกมาตรการต่างๆ ด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวของประเทศสามารถฟื้นตัวได้ในระยะเวลาอันสั้น

๕) ความพร้อมของภาคบริการและการท่องเที่ยว แม้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลก และความไม่สงบภายในประเทศ แต่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ และมีโอกาสพัฒนาเป็น “ศูนย์กลางการบริการและการท่องเที่ยว” ของภูมิภาค เนื่องจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรโลกสู่สังคมผู้สูงอายุ จะเป็นโอกาสของไทยเนื่องจากมีความพร้อมของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จะรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ประเทศไทยยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และมีโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว เช่น โรงแรมและสปาที่มีมาตรฐานสูงบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพขยายตัวอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ เศรษฐกิจสร้างสรรค์มีบทบาทมากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ทั้งสินค้า บริการที่มีการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่ามากขึ้น และการทำธุรกิจที่ต้องใช้ความสร้างสรรค์สูง โดยเฉพาะในกลุ่มคนรุ่นใหม่ เช่น สาขาภาพยนตร์อนิเมชัน การเขียนซอฟต์แวร์และเกมคอมพิวเตอร์ แฟชั่น เป็นต้น

ดังนั้น หากต้องการกำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และแนวโน้มด้านการท่องเที่ยว สามารถแก้ไขปัญหาพื้นฐานการท่องเที่ยว วางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะยาวสู่ความยั่งยืน และนำมาซึ่งรายได้ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ประเด็นที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจำเป็นต้องให้ความสำคัญมี ๕ ประการ คือ

๑) **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก** โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว การสร้างโครงข่ายเส้นทางคมนาคมและระบบเชื่อมโยงการเดินทางท่องเที่ยวทั่วประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาค เพื่อเตรียมความพร้อมประเทศให้มีความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งให้เอื้ออำนวยความสะดวกแก่คนทุกกลุ่ม (Tourism for All)

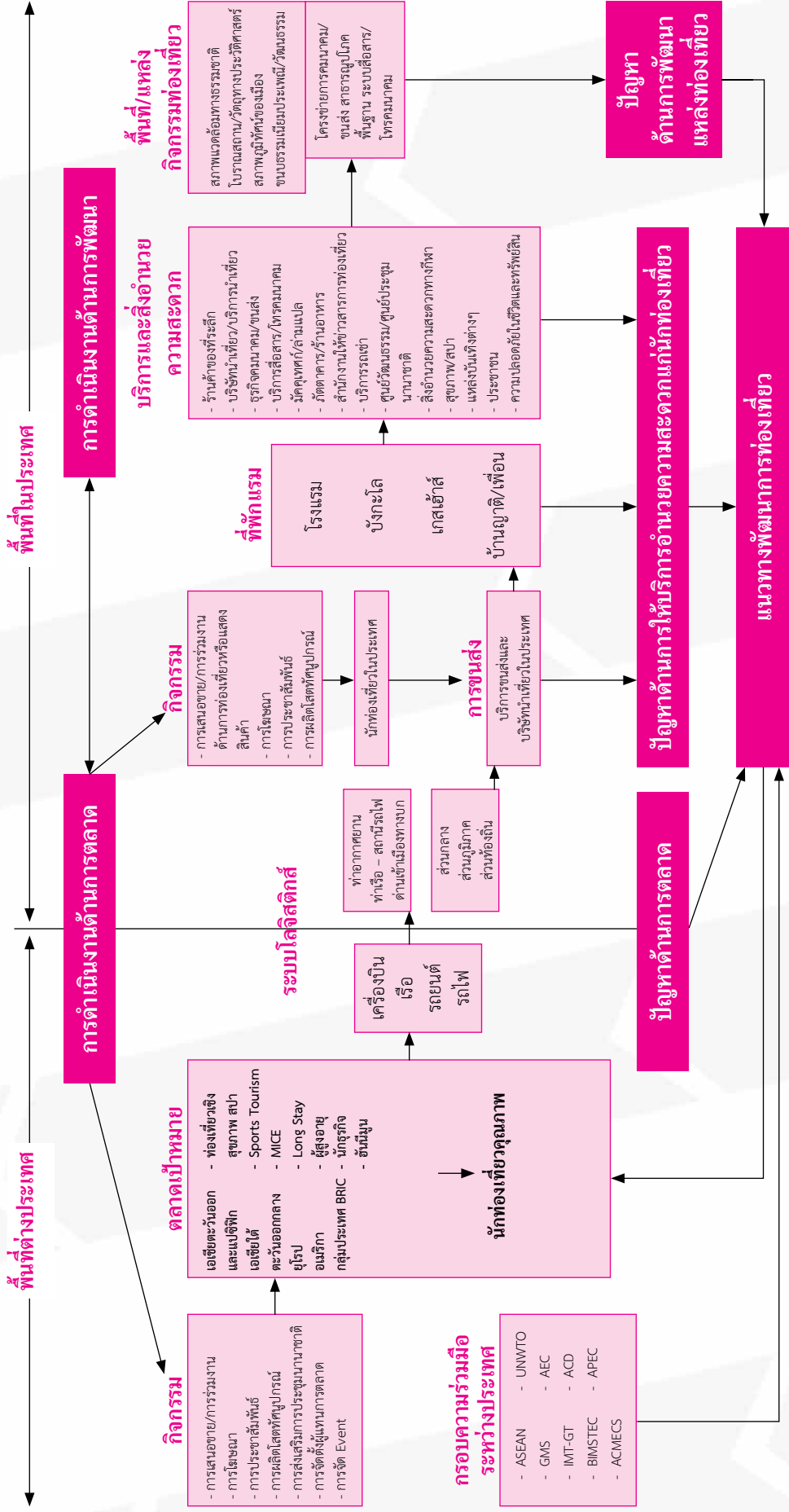
๒) **การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน** โดยมุ่งเน้นการฟื้นฟู แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมให้มีความสมบูรณ์ดั้งเดิม การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนการพัฒนาการท่องเที่ยวในลักษณะของกลุ่มการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวรอง และยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานในระดับสากล และสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท่องเที่ยวเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพ มาตรฐาน และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวได้

๓) **การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว** โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรม นวัตกรรมและมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว การป้องกันและรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว การเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเสริมสร้างโอกาสและแรงจูงใจเพื่อพัฒนาการค้า การลงทุนด้านการท่องเที่ยว ให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

๔) **การสร้างเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว** โดยมุ่งเน้นเผยแพร่ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว สร้างสภาพแวดล้อมและพัฒนาระบบสนับสนุนการตลาดท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวรับรู้และเข้าใจในภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ สร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ สร้างกระแสการรับรู้ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าการท่องเที่ยว การดำเนินการตลาดเชิงรุกเพื่อประมุขสิทธิ์ ดึงงาน และจัดงานแสดงต่างๆ (Event) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น มีการใช้จ่ายมากขึ้น และสร้างกระแสการท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น โดยมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๕) **การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว** โดยมุ่งเน้นการสร้างและพัฒนากลไกในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เพื่อให้การดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวมีเอกภาพ มีการบูรณาการร่วมกัน ลดความซ้ำซ้อนของภารกิจ และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในทุกระดับ

ภาพที่ ๕ มาตรการท่องเที่ยวและปัญหาอุปสรรคในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

ส่วนที่

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย

การแข่งขันในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีแนวโน้มการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ทุกประเทศต่างก็ให้ความสำคัญกับลงทุนและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้ให้ประเทศ ประกอบกับบริบทที่เปลี่ยนไป ทั้งสถานการณ์และปัจจัยเสี่ยงด้านการท่องเที่ยว ที่นับวันจะมีความซับซ้อน รุนแรง และเปลี่ยนแปลงเร็วขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องแสวงหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ เป้าหมาย พันธกิจและยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลก สามารถสร้างรายได้และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม สมดุล และยั่งยืน”

เป้าประสงค์

๑. ขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยเพิ่มขึ้น
๒. รายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทยเพิ่มขึ้น โดยเน้นการพัฒนากิจกรรมที่สร้างมูลค่าและคุณค่า
๓. สร้างรายได้และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความสมดุลและยั่งยืน

เป้าหมาย

๑. อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕ อันดับ หรือเป็นลำดับ ๑ - ๗ ของทวีปเอเชีย^๑
 - ๑.๑ อันดับขีดความสามารถด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕ อันดับ หรือเป็นลำดับ ๑ - ๗ ของทวีปเอเชีย
 - ๑.๒ อันดับขีดความสามารถด้านสภาวะแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕ อันดับ หรือเป็นลำดับที่ ๑ - ๗ ของทวีปเอเชีย
 - ๑.๓ อันดับขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ ธรรมชาติ และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕ อันดับ หรือเป็นลำดับที่ ๑ - ๗ ของทวีปเอเชีย
๒. รายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕
๓. กลุ่มท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา ๘ กลุ่มท่องเที่ยว

^๑ วัดจากข้อมูล The Travel & Tourism Competitiveness Report (TTCI)

พันธกิจ

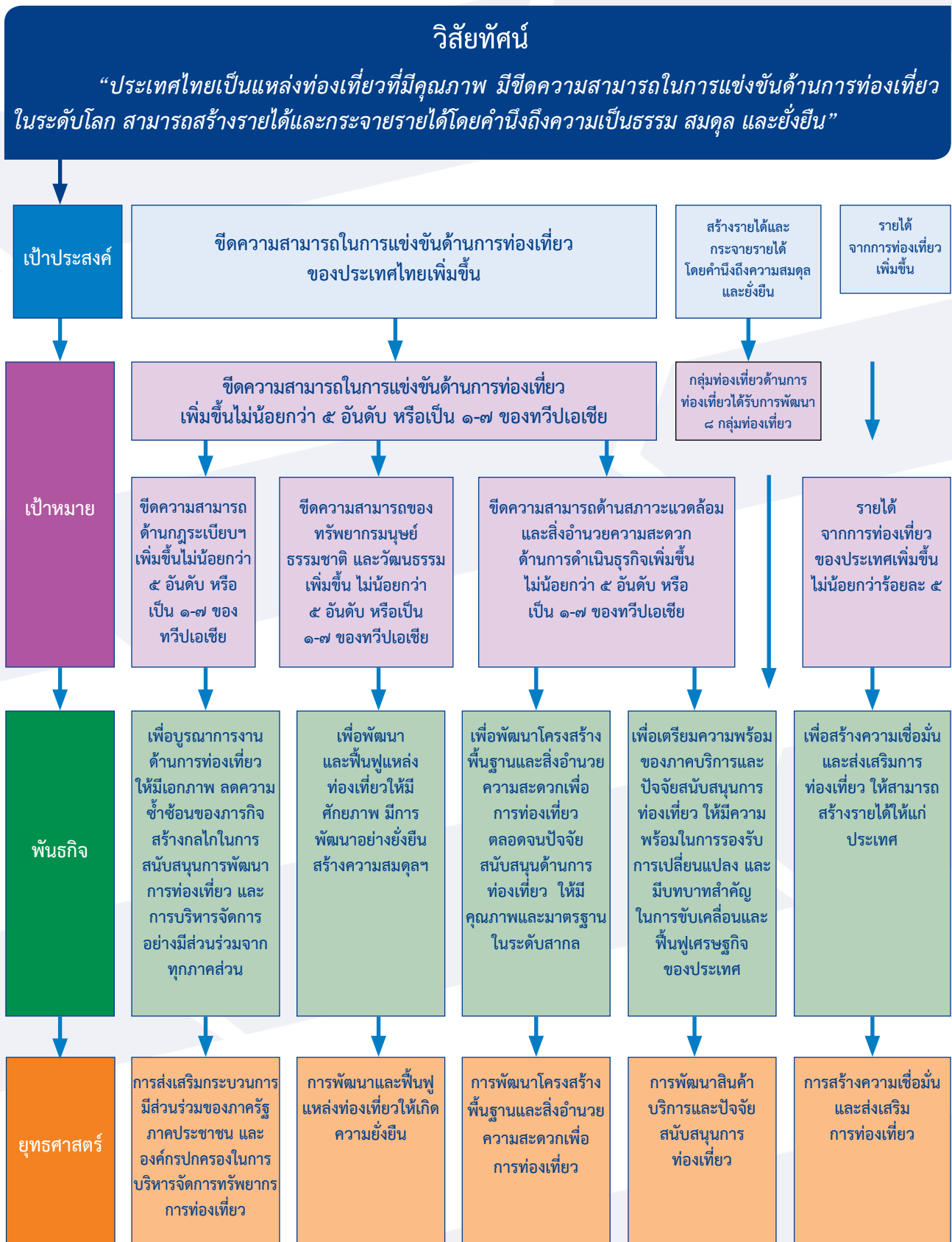
๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว ตลอดจนปัจจัยสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว ให้มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล
๒. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนสร้างความสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์ทรัพยากรท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคม และวิถีชีวิตของชุมชน
๓. เตรียมความพร้อมของภาคบริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีความพร้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลง และมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ
๔. สร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ
๕. บูรณาการงานด้านการท่องเที่ยวให้มีเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อนของภารกิจ สร้างกลไกในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ยุทธศาสตร์

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ภารกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าประสงค์ ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ออกเป็น ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครอง

ภาพที่ ๕ แสดงความเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ เป้าหมาย พันธกิจ และ ยุทธศาสตร์

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญ ในการแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดในด้านการท่องเที่ยวที่อาจส่งผลให้ศักยภาพการท่องเที่ยวของประเทศไทยลดลง โครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้ ได้แก่ ระบบโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ และรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่อาจเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย โดยมีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

๑.๑ พัฒนาและปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

๑.๑.๑ พัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวระหว่างเมืองท่องเที่ยวหลักและเมืองท่องเที่ยวรอง โดยการบูรณาการการขนส่งทุกรูปแบบให้มีการเชื่อมโยง เชื่อมต่อระหว่างศูนย์กลางขนส่งประเภทต่างๆ ในจังหวัดเดียวกัน และจังหวัดใกล้เคียง รวมถึงพัฒนาระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว โดยให้มีความรวดเร็ว ปลอดภัย สะดวก สะอาด และมีมาตรฐานสากล

๑.๑.๒ ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

๑.๑.๓ ปรับปรุงป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยว ป้ายสื่อความหมาย ให้ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวรอง เป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ และถูกต้องตามหลักสากล

๑.๑.๔ พัฒนาเส้นทางคมนาคมทางบกให้มีมาตรฐานความปลอดภัยตามหลักสากลและสามารถเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวหลักกับแหล่งท่องเที่ยวรองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนในการพัฒนาการคมนาคมทางบก

๑.๑.๕ พัฒนาเส้นทางคมนาคมทางอากาศ ให้มีความเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศ สนับสนุนให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชน ในการเปิดเส้นทางการบินใหม่ๆ

๑.๑.๖ พัฒนาท่าเรือ และส่งเสริมการลงทุนสร้างท่าเทียบเรือ เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว บริเวณชายฝั่งทั้งด้านอันดามันและฝั่งอ่าวไทย เส้นทางเดินเรือเพื่อการท่องเที่ยวในลุ่มน้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำโขง ให้มีศักยภาพในการเป็นท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยว

๑.๒ พัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

๑.๒.๑ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว โดยการปรับปรุงภูมิทัศน์ ลานจอดรถ ป้ายสื่อความหมาย ทางลาด บันไดเลื่อน ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ห้องน้ำ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ และผู้สูงอายุให้ได้มาตรฐานตามหลักสากล และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

๑.๒.๒ การพัฒนาเครือข่ายการสื่อสาร โทรคมนาคม ระบบสารสนเทศ และซอฟต์แวร์ ดิจิทัลคอนเทนต์ เพื่อการท่องเที่ยว สนับสนุนให้เกิดการใช้ระบบ e-commerce อย่างแพร่หลาย ส่งเสริมการจัดทำข้อมูลการท่องเที่ยวออนไลน์ และการเชื่อมโยงระบบบริการต่างๆ ด้านการท่องเที่ยวทางเว็บไซต์

๑.๒.๓ นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพทั้งระบบ เช่น ระบบตรวจสอบคนเข้าเมือง เชื่อมโยงการจองบัตรโดยสารระหว่างเครื่องบิน รถไฟ และรถโดยสารประจำทาง และการซื้อ-ขายระหว่างผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว

๑.๒.๔ สร้างและพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกจุดผ่านแดน ปรับปรุงสภาพจุดผ่านแดนต่างๆ ให้มีสภาพที่ดีและสะดวกเพื่อรองรับการท่องเที่ยว รวมทั้งปรับปรุงกฎระเบียบบริเวณชายแดนให้มีความสะดวกรวดเร็ว

๑.๒.๕ พัฒนาศูนย์กลางให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกแบบครบวงจร เบ็ดเสร็จที่สามารถสอบถามข้อมูลการท่องเที่ยว ประสานแก้ไขความเดือดร้อนช่วยเหลือกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินได้สะดวก รวดเร็ว เข้าถึงได้ง่าย และกระจายให้ครอบคลุมตามสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

๑.๓ สร้างโครงข่ายเส้นทางคมนาคมและระบบเชื่อมโยงการเดินทางท่องเที่ยว กับประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาค

แนวทางการดำเนินการ

๑.๓.๑ ผลักดันให้เกิดนโยบายการบินพาณิชย์ที่ค่อนข้างเปิด (Liberal Air Policy) โดยให้ท่าอากาศยานในประเทศทุกแห่งมีกฎเกณฑ์สร้างแรงจูงใจให้สายการบินนานาชาติมาใช้ท่าอากาศยานในประเทศมากขึ้น เช่น การเก็บค่าธรรมเนียมประเภทต่างๆ ในท่าอากาศยานให้มีสัดส่วนลดน้อยลง หรือเลิกเก็บค่าธรรมเนียมบางรายการ รวมทั้งการปรับปรุงเงื่อนไขต่างๆ ในส่วนของการสัญจรทางอากาศระหว่างประเทศคู่สัญญาให้มีแรงจูงใจมากขึ้น เพื่อเสริมศักยภาพของท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิให้เป็นศูนย์กลางการบินของภูมิภาคและพัฒนาท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต เชียงใหม่ เชียงราย หาดใหญ่ กระบี่ และท่าอากาศยานตรัง ให้มีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางการบินของอนุภูมิภาค

๑.๓.๒ พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยขยายเส้นทางเดินรถประจำทางและรถไฟ และผลักดันให้มีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดน

๑.๓.๓ พัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวทางเรือตามเส้นทางลำน้ำโขง เส้นทางแนวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ฝั่งทะเลอันดามัน และหมู่เกาะต่างๆ เส้นทางเชื่อมโยงกับประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย ตามกรอบความร่วมมือ ASEAN IMT-GT ACMECS BIMSTEC และ GMS

๑.๓.๔ ผลักดันการเชื่อมต่อเส้นทางคมนาคมทั้งทางบกและอากาศระหว่างประเทศให้เสร็จโดยเร็วตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor) และแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor)

๑.๓.๕ ผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางการเดินทางสู่ภูมิภาคกลุ่มน้ำแม่โขง โดยเชื่อมโยงโลจิสติกส์ของการเดินทางท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศให้มีความสะดวก

การขยายตัวของการท่องเที่ยวโดยเน้นปริมาณนักท่องเที่ยวหรือการแสวงหารายได้จากการท่องเที่ยว ในขณะที่การรองรับขยายไปไม่ทัน ทำให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยมีความเสื่อมโทรม ยุทธศาสตร์จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีทิศทาง ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติ โดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อป้องกันการใช้ประโยชน์มากเกินไป การกำหนดมาตรการในการแก้ไขกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยสามารถมีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว

๒.๑ พัฒนาระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพ

▶ แนวทางการดำเนินการ

๒.๑.๑ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีศักยภาพ เพื่อสร้างทางเลือกใหม่แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย เน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม ตามกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ๘ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและภาคเหนือตอนบน กลุ่มท่องเที่ยวมรดกโลกเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ กลุ่มท่องเที่ยววิถีชีวิต ลุ่มแม่น้ำโขง กลุ่มท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำภาคกลาง กลุ่มท่องเที่ยว Active Beach กลุ่มท่องเที่ยว Royal Coast และกลุ่มท่องเที่ยวมหัศจรรย์สองสมุทร

๒.๑.๒ พัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยว โดยผลักดันและกำหนดให้เป็นเขตพื้นที่พิเศษ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน และบูรณาการงานร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๓ สนับสนุนการท่องเที่ยวชายแดน (Cross Border Tourism) โดยการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว กลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ๘ กลุ่ม กับกรอบความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว ASEAN IMT-GT ACMECS และ GMS

๒.๑.๔ ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึงการพัฒนาเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในพื้นที่

๒.๒ การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว

▶ แนวทางการดำเนินการ

๒.๒.๑ ฟื้นฟู และปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพเสื่อมโทรมให้กลับคืนสู่สภาพเดิม เพื่อนำไปสู่กระบวนการต่อยอดในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรม และวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

๒.๒.๒ สํารวจและจัดทําฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเสมือนโทรมทั้งประเทศ และจัดทําแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเสมือนโทรม และระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

๒.๓ การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยว

▶ แนวทางการดําเนินการ

๒.๓.๑ วางแผนจัดการภูมิสถาปัตยกรรมทางการท่องเที่ยวในทุกกระดับทั้งระดับชาติ ระดับกลุ่มท่องเที่ยว ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ โดยการอนุรักษ์ ซ่อมแซม และบํารุงรักษาสถาปัตยกรรมที่เป็นจุดเด่น พร้อมทั้งสร้างสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่

๒.๓.๒ จัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวโดยคํานึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ เพื่อให้การใช้ประโยชน์เหมาะสมกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และไม่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน โดยกำหนดการเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ เพื่อไม่ให้มีการใช้ประโยชน์เกินขีดความสามารถในการรองรับทางการท่องเที่ยว

๒.๓.๓ ผลักดันให้มีการออกกฎ ระเบียบ และบทลงโทษที่ชัดเจนในการกํากับดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและการปราบปรามผู้บุกรุกแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติโดยมิชอบ และสอดส่องดูแลการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

๒.๓.๔ พัฒนาระบบสาธารณูปโภคเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของสถานพยาบาลในแหล่งท่องเที่ยว ระบบการจัดการขยะ น้ำเสีย มลพิษ และระบบเครือข่ายเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค

๒.๓.๕ สนับสนุน และกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาและผลกระทบอันเนื่องมาจากภาวะโลกร้อน การใช้พลังงานสะอาด การใช้เคมีภัณฑ์ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคร การกำหนดมาตรการการลดพลังงานของสถานประกอบการ

๒.๓.๖ หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาภาพลักษณ์ด้านลบของการท่องเที่ยวไทย เช่น ความปลอดภัย การเอารัดเอาเปรียบและหลอกลวงนักท่องเที่ยว สินค้าที่ไม่มีคุณภาพ การท่องเที่ยวทางเพศ โสเภณี การคํานุชย์ และโรคเอดส์ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่องครบวงจร ความพร้อมของภาคบริการและการท่องเที่ยว แม้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกและความไม่สงบภายในประเทศ แต่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศไทยยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และมีโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว เช่น โรงแรมและสปาที่มีมาตรฐานสูง บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพขยายตัวอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้มีบทบาทมากขึ้นในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

๓.๑ การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรม นวัตกรรมและมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว

▶ แนวทางการดำเนินการ

๓.๑.๑ สร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับความสนใจของนักท่องเที่ยว และตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Spiritual Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ (MICE) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุ ครอบครัว และฮันนีมูน เป็นต้น

๓.๑.๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และการพัฒนานวัตกรรมทางความคิด เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในสินค้า การท่องเที่ยว ส่งเสริมการลงทุนเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน คำนึงถึงคุณค่าและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสนับสนุน การเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนในกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่มีศักยภาพ เช่น ธุรกิจบริการสุขภาพ ธุรกิจด้าน นันทนาการ โดยเฉพาะการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน การจัดการสินค้า OTOP และของที่ระลึก เป็นต้น

๓.๑.๓ ผลักดันให้งานเทศกาล ประเพณี และกิจกรรมในไทยเป็นงานเทศกาลระดับโลก เช่น สงกรานต์ ลอยกระทง แห่ผีตาโขน เทศกาลดนตรี และศิลปะ เป็นต้น

๓.๑.๔ ส่งเสริม สนับสนุน อุตสาหกรรมภาพยนตร์และการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย รวมถึงการผลักดันให้มีการจัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ทั้งภาคการผลิต การบริการ และกิจการที่เกี่ยวข้อง

๓.๑.๕ สำรวจและคัดสรรเอกลักษณ์และจุดเด่นของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อสร้างและกำหนดภาพลักษณ์ (Brand Image) ทางการท่องเที่ยวให้เป็นจุดขายแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

๓.๑.๖ ส่งเสริมและจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ และระดับชาติ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว และการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและชุมชน

๓.๑.๗ ส่งเสริมการจัดประชุม สัมมนา จัดนิทรรศการ ทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ

๓.๒ การเสริมสร้างโอกาสและแรงจูงใจเพื่อพัฒนาการค้า การลงทุนด้านการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

๓.๒.๑ ผลักดันให้มีการกำหนดเขตเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว/เขตพัฒนาการท่องเที่ยวและส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมการบริการด้านการท่องเที่ยว ตามกฎหมายว่าด้วยนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เพื่อให้มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการค้าการลงทุนด้านการท่องเที่ยว

๓.๒.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนด้านการท่องเที่ยว โดยสนับสนุนให้ภาคเอกชน และนักลงทุนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยภาครัฐต้องจัดให้มีสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เหมาะสม

๓.๒.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเอกชน ท้องถิ่น ชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย และวิสาหกิจชุมชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยการสนับสนุนเงินทุน วิชาการ การให้ความรู้และให้คำปรึกษาในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ การสร้างแบรนด์ และเอกลักษณ์ของสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาดท่องเที่ยว การจัดหาแหล่งเงินทุน การค้าประกันและเงินทุน การลดต้นทุนในการกักขัง การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี การสนับสนุนธุรกิจที่จัดตั้งใหม่ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่มีความสลับซับซ้อน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและเพิ่มคุณภาพของสินค้า เป็นต้น

๓.๒.๔ สนับสนุนให้ภาคธุรกิจรวมกลุ่มกัน เพื่อร่วมมือกันในการให้บริการทางการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการรองรับการเปิดการค้าเสรีทางการท่องเที่ยวในอนาคต

๓.๒.๕ สนับสนุนให้กลไกกองทุนต่างๆ ที่มีอยู่ เช่น กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยมีขอบเขตที่เอื้อต่อการค้า การลงทุนให้แก่ผู้ประกอบการภาคบริการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

๓.๓ การพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

๓.๓.๑ พัฒนามาตรฐานบริการท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นกรอบในการยกระดับคุณภาพของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับระดับสากล

๓.๓.๒ ส่งเสริมและผลักดันให้สถานประกอบการได้นำมาตรฐานด้านการบริการท่องเที่ยวไปใช้ในทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาผู้ให้บริการและสถานประกอบการของตนเอง

๓.๓.๓ สนับสนุนกิจกรรมด้านการตรวจประเมินและรับรองสถานประกอบการตามแนวทางสากล

๓.๓.๔ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่จูงใจผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้เข้าสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวไทย รวมทั้งผลักดันเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยให้เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ และเชื่อมั่นจากนักท่องเที่ยวและต่างประเทศ

๓.๓.๕ จัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวให้ครบถ้วน ทันสมัย เชื่อมโยงไปยังบริการที่เกี่ยวข้องอย่างครบวงจร และตรงกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลอย่างแท้จริง

๓.๔ การป้องกันและรักษาความปลอดภัยทางแก่นักท่องเที่ยว

▶ แนวทางการดำเนินการ

๓.๔.๑ เตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามของโรคติดต่อ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การระบาดของโรค และภัยพิบัติอื่นๆ โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ (Crisis Management) การเตรียมความพร้อมเพื่อการตอบสนองอย่างฉับไว และการกักกันภัย ในภาวะฉุกเฉิน ครอบคลุมถึงการเตรียมความพร้อม การวางมาตรการป้องกันและแก้ไขเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน และมาตรการฟื้นฟูภายหลังเกิดเหตุการณ์

๓.๔.๒ กำหนดมาตรการในการป้องกัน ดูแล รักษาความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว รวมถึงการท่องเที่ยวที่สร้างผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ ให้เกิดการบังคับใช้อย่างจริงจัง และมีการบังคับใช้บทลงโทษตามกฎหมาย

๓.๔.๓ ผลักดันให้มีการกำหนดมาตรฐานการให้บริการ และมาตรฐานความปลอดภัยในสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวในกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ และมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง

๓.๔.๔ ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยการเป็นตำรวจอาสาสมัครดูแลรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนของตนเอง อาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว สนับสนุนตำรวจท่องเที่ยว และอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยทางทะเล (Lifeguard)

๓.๔.๕ สนับสนุนส่งเสริมตำรวจท่องเที่ยว หน่วยงาน องค์กร และชุมชน ให้มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว

๓.๕ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

▶ แนวทางการดำเนินการ

๓.๕.๑ พัฒนาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเอกชนในสาขาท่องเที่ยว โดยเฉพาะการพัฒนามัคคุเทศก์ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ รวมถึงศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในด้านอื่นๆ ให้ได้มาตรฐาน เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการเปิดเสรีภาคบริการด้านการท่องเที่ยว

๓.๕.๒ พัฒนาและผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอาเซียน

๓.๕.๓ ผลักดันให้มีการจัดตั้งสถาบันกลางเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม โดยทำหน้าที่ในการกำหนด กำกับ และพัฒนาคุณภาพของบุคลากรและการบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีมาตรฐานตรงตามตำแหน่งที่ตลาดแรงงานต้องการและมีความเพียงพอ

๓.๕.๔ ส่งเสริมให้มีการจัดการฝึกอบรมและพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นทั้งทางการปฏิบัติงาน เฉพาะทาง วิชาชีพที่มีความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับสถานประกอบการขนาดกลาง และขนาดย่อม รวมทั้งหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้บริหารตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับสูงสำหรับบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และหลักสูตรพัฒนาผู้สอน

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยวรับรู้และเข้าใจในภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ สร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย โดยการดำเนินการตลาดเชิงรุกเพื่อประมุขสิทธิ์ในการจัดงานระดับโลก/ภูมิภาคเพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าประเทศ จัดงานแสดงต่างๆ (Event) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวไทยผ่านสื่อต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้นมีการใช้จ่ายมากขึ้น

๔.๑ สร้างและเผยแพร่ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว

▶ แนวทางการดำเนินการ

๔.๑.๑ ประชาสัมพันธ์ประเทศไทยเพื่อสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย และสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายทั้งในภาพรวมและในเชิงลึกอย่างต่อเนื่อง

๔.๑.๒ เผยแพร่และสื่อสารภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวให้แพร่หลายในทุกช่องทาง และครอบคลุมทั่วถึงอย่างต่อเนื่อง โดยจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรับรู้และความตระหนักในสำคัญของภาพลักษณ์ให้กับผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และชุมชนท้องถิ่น

๔.๑.๓ เพิ่มบทบาท/สถานะของไทยในเวทีระหว่างประเทศด้านการท่องเที่ยวให้โดดเด่นยิ่งขึ้น และส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของไทยในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเวทีโลก โดยใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือระดับโลก (UNWTO, APEC) กรอบความร่วมมือเอเชีย (ACD) และกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาค

๔.๑.๔ สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในความเป็นไทย (Thainess) ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวเพื่อสร้างความแตกต่างเหนือคู่แข่ง ให้คนไทยมีจุดขายร่วมกันในเรื่องของความมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี พร้อมต้อนรับผู้มาเยือน และร่วมกันเป็นเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับนักท่องเที่ยว

๔.๒ สร้างสภาพแวดล้อมและพัฒนาระบบสนับสนุนการตลาดท่องเที่ยว

▶ แนวทางการดำเนินการ

๔.๒.๑ จัดทำข้อมูลและรวบรวมข่าวสารด้านการท่องเที่ยวและจัดเก็บในระบบข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบสารสนเทศต่างๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาสืบค้นข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ผ่านทางเว็บไซต์กลาง ที่สามารถสืบค้นได้ถึงระดับพื้นที่ทันสมัย สามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีรายละเอียดด้านการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

๔.๒.๒ เพิ่มและปรับปรุงช่องทางการจัดจำหน่าย การขยายช่องทางการจัดจำหน่าย ผ่านเครือข่ายธุรกิจ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านช่องทางต่างๆ ให้มากขึ้น

๔.๒.๓ ส่งเสริมการกระจายตลาดการท่องเที่ยวอย่างสมดุลทั้งในเชิงพื้นที่ เวลา และกลุ่มตลาด รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าทางการท่องเที่ยวสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับพฤติกรรม และรสนิยมของนักท่องเที่ยวในกลุ่ม MICE กลุ่มครอบครัว กลุ่มฮันนีมูน กลุ่มท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล กลุ่มท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กลุ่มท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (Health and Wellness) กลุ่มท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ กลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการ เป็นต้น

๔.๒.๔ พัฒนาขีดความสามารถด้านการวางแผนและการปฏิบัติงานด้านการตลาดออนไลน์ (Online Marketing) และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce)

๔.๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้เข้าประเทศจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

▶ แนวทางการดำเนินการ

๔.๓.๑ พัฒนาการตลาด และส่งเสริมการขาย ในกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มที่ไทยมีศักยภาพ เช่น กลุ่ม MICE กลุ่มครอบครัว กลุ่มฮันนีมูน เป็นต้น โดยสร้างจุดขายใหม่ด้านการท่องเที่ยว กิจกรรมและข้อเสนอพิเศษ เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาประเทศไทย

๔.๓.๒ ดำเนินการตลาดเชิงรุกเพื่อประมุขสิทธิ์การจัดงานระดับโลก ระดับภูมิภาค รวมถึงการจัดงานประชุม และงาน Event ระหว่างประเทศ

๔.๓.๓ สร้างจุดขายใหม่ด้านการท่องเที่ยว เช่น การเป็น Hospitality and Wellness Center of the World เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวระดับบน รวมทั้งสนับสนุนวัฒนธรรมความคิดสร้างสรรค์ และนำความคิดสร้างสรรค์ไปต่อยอดกับอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น การออกแบบการผลิตภาพยนตร์

๔.๓.๔ ประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการส่งเสริมการตลาด และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศระดับโลกและระดับภูมิภาค เช่น UNWTO APEC ACD AED GMS IMT-GT BIMSTEC และ ACMECS เพื่อการสร้างโครงข่ายความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มพื้นที่การท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน

๔.๔ สร้างกระแสการรับรู้ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าการท่องเที่ยว

▶ แนวทางการดำเนินการ

๔.๔.๑ โฆษณาและประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างชาติผ่านสื่อทุกช่องทางอย่างต่อเนื่อง และจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายประเทศไทยผ่านสื่อออนไลน์ในทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง

๔.๔.๒ ใช้วิธีการทำการตลาดโดยกลุ่มคนที่อยู่ในต่างประเทศ เช่น สถานทูตไทยประจำประเทศต่างๆ เป็นที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว วัฒนธรรมและสินค้าไทยให้แก่ชาวต่างชาติ

๔.๔.๓ พัฒนาเว็บไซต์สื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในภาพลักษณ์ พร้อมจัดตั้งศูนย์ให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกอย่างครบวงจร เพื่อให้การบริการข้อมูลการท่องเที่ยวที่สมบูรณ์รวดเร็ว ทันสมัย เช่น การจองที่พัก การเดินทาง เป็นต้น โดยพัฒนาให้มีหลากหลายภาษาเพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้น

๔.๕ การสร้างกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทย

▶ แนวทางการดำเนินการ

๔.๕.๑ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวไทยผ่านสื่อต่างๆ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างทัศนคติที่ดีในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง

๔.๕.๒ ร่วมกับภาคเอกชนในการจัดทำแพ็คเกจพิเศษเสนอขายนักท่องเที่ยวชาวไทย เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทาง

๔.๕.๓ จัดงานส่งเสริมการขายในรูปแบบต่างๆ ทั้ง Trade + Consumer Fair และ Road Show ภายในประเทศ

๔.๕.๔ ประสานงานและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การบินไทย การรถไฟแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยนำเสนอ Special Offer หรือจัด Promotion สำหรับคนไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๕

การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว

โครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่น จังหวัด กลุ่มจังหวัด และประเทศ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน และการปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะที่หน่วยงานระดับพื้นที่ เช่น จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และชุมชนขาดความรู้ด้านการจัดการ ภูมิทัศน์และการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวพัฒนาโลก ในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวจึงเป็นแนวทางในการบูรณาการการทำงานร่วมกัน การกำหนดภารกิจ ขอบเขตของงานการพัฒนาให้ชัดเจน กำหนดรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับพื้นที่ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร

๕.๑ การสร้างและพัฒนาโลกในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

▶ แนวทางการดำเนินการ

๕.๑.๑ เชื่อมโยงบทบาทและภารกิจของหน่วยงานหลักด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (มหาชน) ให้มีความสอดคล้องกัน และประสานกับกระทรวงอื่นๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในฐานะหน่วยงานสนับสนุน เพื่อให้การกำหนดนโยบายและสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวของประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๕.๑.๒ การสร้างพันธมิตร หุ้นส่วน หรือเครือข่ายระหว่างภาครัฐและเอกชนให้มีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยการอำนวยความสะดวก การลดขั้นตอนในการทำงาน การระดมทุน การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่จะดำเนินงานร่วมกัน เช่น การส่งเสริมการขาย การท่องเที่ยวต่างประเทศ การแสดงสินค้าและบริการ เป็นต้น

๕.๑.๓ สนับสนุน และผลักดันให้เกิดความก้าวหน้าตามกรอบความร่วมมือต่างๆ ที่รัฐบาลได้ดำเนินการไว้แล้ว เช่น IMT-GT ACMECS BIMSTEC และ GMS โดยควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์และผลักดันให้เกิดผลในทางปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ที่ริเริ่มไว้แล้วให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๕.๑.๔ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้สอดคล้องและอำนวยความสะดวกต่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

๕.๑.๕ บูรณาการงานด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานและการสั่งการในการป้องกัน ฝ้าระวัง เตือนภัย กำกับดูแล และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั้งในกรณีก่อน-หลังเกิดเหตุฉุกเฉินทางการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยว

๕.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท่องเที่ยว

▶ แนวทางการดำเนินการ

๕.๒.๑ อำนวยความสะดวก สนับสนุน ช่วยเหลือ ให้ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการท่องเที่ยวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๒.๒ กระจายอำนาจ และจัดสรรผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม เพื่อลดความขัดแย้งและสามารถสร้างกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการสภาพและกำลังรองรับของชุมชนและระบบนิเวศในท้องถิ่น

๕.๒.๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยจัดตั้งคณะกรรมการในระดับท้องถิ่นขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีการบริหารเป็นรูปธรรม โดยมีภาครัฐ เอกชน ชุมชน และประชาสังคมในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

ส่วนที่

กลไกการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์
ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ไปสู่การปฏิบัติ

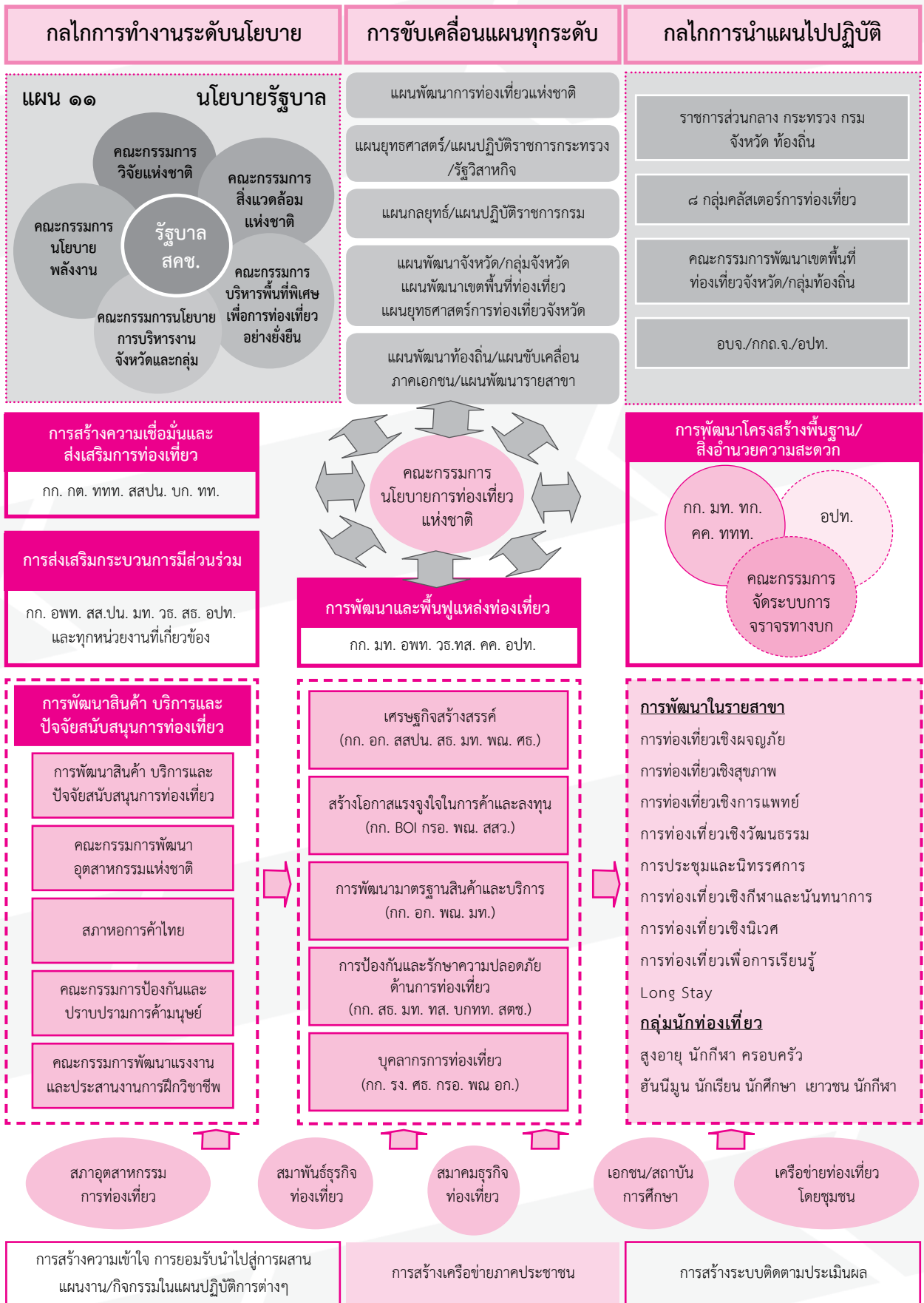
การที่จะขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ให้บังเกิดผลในการปฏิบัติในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกกระดับสู่ผลลัพธ์ตามวิสัยทัศน์ ภารกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์ฯ นั้นจะต้องมีกระบวนการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ฯ โดยหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการตามกลยุทธ์แนวทางการดำเนินการตามความเหมาะสม และศักยภาพของแต่ละองค์กรและจะต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนของสังคมต่อการดำเนินการในทุกขั้นตอนของแผน ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมดำเนินการพัฒนาตามบทบาทและความรับผิดชอบของแต่ละภาคส่วน รวมทั้งร่วมติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง อันเป็นการระดมทรัพยากรและผนึกพลังสังคมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนายุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่ไปกับการจัดกลไกและกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง ด้วยการจัดทำและใช้แผนระดับต่างๆ เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนและปรับระบบการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนา สร้างองค์ความรู้ เพื่อหนุนเสริมการขับเคลื่อนให้เกิดสัมฤทธิ์ผล โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือการส่งเสริมพัฒนาภาคการท่องเที่ยว ให้เป็นแหล่งสร้างรายได้และกระจายรายได้อย่างสมดุลและยั่งยืน ดังนี้

๕.๑ ด้านนโยบาย

๕.๑.๑ หลังจากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ท.ท.ช.) และคณะรัฐมนตรีแล้ว สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในฐานะหน่วยงานที่ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เพื่อผลักดันให้เกิดกระบวนการแปลงแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อให้เกิดการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน

๕.๑.๒ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วจะประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อเป็นกรอบทิศทางให้หน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (มาตรา ๑๖ ใน พ.ร.บ. นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑) ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีเอกภาพ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในฐานะเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐและผลักดันให้มีการบูรณาการตั้งแต่ระดับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ นโยบายของรัฐบาล และถ่ายทอดไปยังหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค จังหวัดและท้องถิ่น โดยจะใช้กลไกการประสานงานระหว่างคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ และคณะกรรมการในระดับชาติคณะต่างๆ ที่มีอยู่ในการผลักดันงานในระดับนโยบาย และถ่ายทอดนโยบายไปยังคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับจังหวัด และคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน รวมทั้งภาคประชาชน ในการกำกับดูแล การเสนอแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการจากหน่วยงานปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างแผนพัฒนาทุกระดับกับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการต่อไป

ภาพที่ ๖ กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

๕.๒ ด้านการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

การถ่ายทอดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ไปสู่การปฏิบัติในระดับต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น จะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในยุทธศาสตร์และแนวทางปฏิบัติ ตลอดจนความร่วมมือในการดำเนินการรวมทั้งการติดตามประเมินผลจากภาคีการพัฒนาโดยมีแนวทางดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ การสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่กลุ่มภาคีการพัฒนา จัดให้มีกระบวนการสร้างความรู้และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนให้เข้าใจในเนื้อหาสาระสำคัญของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ โดยเฉพาะภารกิจและบทบาทของตนที่จะสนับสนุนการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ พร้อมทั้งรณรงค์ให้ภาคการเมืองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนยุทธศาสตร์และแนวทาง มาตรการดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการกำหนดนโยบายการพัฒนา พื้นฟู และกระตุ้นการท่องเที่ยวของประเทศ โดยการจัดประชุมชี้แจงแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติให้แก่ผู้บริหารของหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อจะได้นำไปกำหนดเป็นกรอบแผนงาน/โครงการ และวางแผนด้านงบประมาณกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ ให้สอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจถึงระบบความสัมพันธ์และความสำคัญของภาคีพัฒนาเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวที่มีต่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยผ่านการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ เพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่การรับรู้ของสังคมในวงกว้าง ให้เห็นถึงความสำคัญและเกิดจิตสำนึกในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อการท่องเที่ยว พร้อมทั้งเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการตัดสินใจและร่วมกันบริหารจัดการการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการสร้างรายได้และกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม

๕.๒.๒ เสริมสร้างศักยภาพเพื่อเตรียมความพร้อมของหน่วยงาน องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ เพื่อบูรณาการและกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดการดำเนินงาน และมาตรการต่างๆ ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกันในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับพื้นที่ถึงระดับชาติ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

๕.๒.๓ การบูรณาการของหน่วยงานของรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนที่มีลักษณะเป็นองค์รวม และสามารถแปลงแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติระดับแผนงาน/โครงการให้สำเร็จผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานของรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจำเป็นต้องจัดทำแผนงาน/โครงการเชิงบูรณาการเข้าด้วยกัน รวมถึงการปรับปรุงกลไกการดำเนินงานและการเตรียมบุคลากรให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑) ส่งเสริม สนับสนุน บทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีพัฒนา ที่บูรณาการเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ในทุกระดับให้ชัดเจน ทั้งภาครัฐ (ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น) ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม องค์กรต่างๆ และภาคเอกชน เพื่อให้การถ่ายทอดยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยผ่านกลไกการมีส่วนร่วม

๑.๑) การจัดแบ่งบทบาทหลักที่ชัดเจนของภาคีพัฒนา เพื่อสามารถดำเนินการกิจและความร่วมมือให้สนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างเหมาะสมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ โดย

(๑) ส่วนราชการส่วนกลาง

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นหน่วยงานหลักในการประสาน ชี้แจงสาระสำคัญ พร้อมสร้างความรู้ความเข้าใจ และให้คำแนะนำแก่ส่วนราชการอื่นๆ ในการสนับสนุน เชิงนโยบายและการดำเนินการตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ และจัดทำคู่มือการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

และหน่วยงานที่รับผิดชอบมาตรการ/แนวทางในแผนฯ จะต้องปรับบทบาทและกำหนดแผนพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว ร่วมกันโดยประสานสนับสนุน บริการอำนวยความสะดวก สามารถทำงานกับภาคีพัฒนาในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนา

(๒) ส่วนราชการระดับภูมิภาค

ในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เป็นหน่วยงานประสานระหว่างสำนักบริหารราชการกลุ่มจังหวัด คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัด/เขตพื้นที่ท่องเที่ยว ที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

(๓) ส่วนราชการระดับท้องถิ่น

ส่วนราชการระดับท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ในการดำเนินการกิจด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ ควรสนับสนุนให้หน่วยงานดังกล่าว เข้ามาร่วมในคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับพื้นที่

(๔) ภาคเอกชน

ต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน ผู้รับบริการ ไม่ทำลายคุณค่าทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม มีการจัดการที่โปร่งใส เป็นธรรมในการประกอบธุรกิจ และเข้ามามีบทบาทร่วมจัดบริการสังคมและกิจกรรมสร้างสรรค์อื่นๆ ร่วมกับภาครัฐ

(๕) ภาคสถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยและพัฒนา

สถาบันการศึกษาด้านท่องเที่ยวจะมีบทบาทเป็นแหล่งเผยแพร่แนวคิด วิธีการปลูกฝังทัศนคติจริยธรรมในการร่วมกันดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวและบริการอย่างมีจริยธรรม สถาบันการศึกษาจะมีบทบาทเป็นแหล่งให้ความรู้ สร้างศักยภาพและกระบวนการเรียนรู้ของเด็กเยาวชนและคนทุกกลุ่มวัย สื่อจะมีบทบาทในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เป็นสื่อกลางสะท้อนข้อเท็จจริง สร้างความรู้และกระแสสังคมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

(๖) ภาคประชาชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้สิทธิชุมชนในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติและมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่าง สมดุลและยั่งยืน รวมทั้งสิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการอนุรักษ์ บำรุงรักษา และการได้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งหมายถึงชุมชนย่อมมีสิทธิในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และสาธารณประโยชน์ร่วมกับบรรษัทภาคีภาครัฐ ดังนั้น ภาครัฐควรเร่งบทบาทในการสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ ตลอดจนพัฒนามาตรฐานในการ ให้บริการตลอดจนบุคลากรที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยวในภาคชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการซึ่งเป็นทรัพยากร การท่องเที่ยวให้มีคุณภาพเพียงพอที่จะรองรับการขยายตัวของ การท่องเที่ยวและการเปิดการค้าเสรีอาเซียน การส่งเสริม การมีส่วนร่วมแสดงบทบาทในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนโดยการสร้างเครือข่ายชุมชนและแบ่งปัน ความรู้และเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ระหว่างชุมชน โดยเฉพาะการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จะเป็นแรงผลักดันให้ภาคการเมือง ภาครัฐ เอกชน ดำเนินการบริหารจัดการควบคุมดูแลและ ใช้ประโยชน์ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้

๑.๒) สนับสนุนการจัดทำและใช้แผนระดับต่างๆ ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนา การท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ เป็นเครื่องมือสร้างกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ และ หลักการบูรณาการที่ยึดพื้นที่ การกิจและการมีส่วนร่วม

๒) ใช้กลไกคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติและคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด สนับสนุนการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ประสานการดำเนินงาน วางแผน และจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่เขตท่องเที่ยวอย่างมีเอกภาพ

๒.๑) ใช้กลไกกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการ ขับเคลื่อนและบูรณาการเข้ากับมติภารกิจงานตามอำนาจหน้าที่ปกติของกระทรวง ทบวง กรม และมิติพื้นที่ในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด ตลอดจนมิติตามระเบียบวาระงานพิเศษ หรือวาระแห่งชาติที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงานมาร่วมดำเนินการอย่างมีบูรณาการเพื่อสามารถจัดสรรทรัพยากรให้เกิดความสอดคล้องเชื่อมโยงกันได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น

๒.๒) ใช้กลไกกระบวนการ แผนชุมชน สร้างการบูรณาการและความเชื่อมโยงกับแผนท้องถิ่นและแผนระดับต่างๆ โดยกระบวนการแผนชุมชนจะเป็นเครื่องมือสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ให้ชุมชนรู้จักตนเอง รู้จักชุมชน ทูทางสังคม ตลอดจนทรัพยากรที่มีอยู่ สามารถจัดการตนเองให้บรรลุเป้าหมายที่พึงปรารถนา ได้ส่งผลให้ชุมชน ครอบครัว และคนในครอบครัวสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงตลอดทั้งสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีพัฒนาในพื้นที่ในกระบวนการจัดทำแผนชุมชน และเชื่อมโยงให้เกิดการบูรณาการกับแผนท้องถิ่นและแผนในลำดับที่สูงกว่า อาทิ แผนจังหวัด กลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค

๒.๓) สนับสนุนให้มีกลไกที่ปรึกษาภาคประชาชน เพื่อการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับพื้นที่ โดยสนับสนุนการจัดตั้งกลไกที่ปรึกษาภาคประชาชนในระดับปฏิบัติการในพื้นที่ตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ และท้องถิ่น โดยเฉพาะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน ในทุกระดับ เพื่อให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นต่อการดำเนินนโยบายยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนา การจัดระบบบริหารและบริการ รวมทั้งการติดตามประเมินผลที่สามารถสะท้อนความพึงพอใจของประชาชน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการดำเนินงานภาคราชการให้มีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการและประโยชน์โดยรวมต่อประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

๓) ผลักดันการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้คณะกรรมการกำหนด “พื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว” และแต่งตั้ง “คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว” ประจำเขต และมีกร “การจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว” ทั้งนี้ เพื่อประสานให้การบังคับใช้กฎหมายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมีความสอดคล้องกัน

๔) พัฒนารูปแบบระบบกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ที่มีอยู่ในการพัฒนาการท่องเที่ยว การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวการพัฒนาทักษะ ด้านการบริหาร การตลาด หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชน รวมถึงการดูแลรักษาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวและการส่งเสริมสินค้าทางการท่องเที่ยวใหม่ๆ ในท้องถิ่น รวมทั้งเป็นแหล่งเงินทุนให้หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินแผนงาน/โครงการด้านพัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึงภาคธุรกิจที่ประสงค์จะดำเนินกิจกรรมที่รับผิดชอบต่อสังคม ทั้งนี้ รูปแบบการดำเนินงานของกองทุนควรมีความยืดหยุ่นในการระดมทุนจากแหล่งต่างๆ และมีระบบเงินทุนหมุนเวียน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ส่งเสริมสถาบันการเงินต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการลงทุน และการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้นำแนวทางดำเนินการแปลงเป็นแผนงาน/โครงการได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนดหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบดำเนินการในแต่ละแนวทางไว้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๑.๑ พัฒนาและปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว</p>	<p>๑.๑.๑ พัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวระหว่างเมืองท่องเที่ยวหลักและเมืองท่องเที่ยวรอง โดยการบูรณาการการขนส่งทุกรูปแบบให้มีการเชื่อมโยง เชื่อมต่อระหว่างศูนย์กลางขนส่งประเภทต่างๆ ในจังหวัดเดียวกันและจังหวัดใกล้เคียงรวมถึงพัฒนาระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว โดยให้ความรวดเร็วปลอดภัย สะดวก สะอาด และมีมาตรฐานสากล</p>	<p>กบส. คค. กก. ทก. ทส.</p>
	<p>๑.๑.๒ ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่</p>	<p>กบส. กกถ.จ. มท. (อปท.) คค. กก.</p>
	<p>๑.๑.๓ ปรับปรุงป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยว ป้ายสื่อความหมาย ให้ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวรอง เป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ และถูกต้องตามหลักสากล</p>	<p>กก. คค. มท. (อปท.)</p>
	<p>๑.๑.๔ พัฒนาเส้นทางคมนาคมทางบกให้มีมาตรฐานความปลอดภัยตามหลักสากล และสามารถเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวหลักกับแหล่งท่องเที่ยวรองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนในการพัฒนาการคมนาคมทางบก</p>	<p>กบส. คจร. คค. กก. มท. (อปท.) ทส.</p>
	<p>๑.๑.๕ พัฒนาเส้นทางคมนาคมทางอากาศ ให้ความเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศสนับสนุนให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชน ในการเปิดเส้นทางการบินใหม่ๆ</p>	<p>กบส. คค. (ทอท.) กก. BOI.</p>
	<p>๑.๑.๖ พัฒนาท่าเรือ และส่งเสริมการลงทุนสร้างท่าเทียบเรือ เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทั้งด้านอันดามันและฝั่งอ่าวไทย เส้นทางเดินเรือเพื่อการท่องเที่ยวในลุ่มน้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำโขง ให้มีศักยภาพในการเป็นท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยว</p>	<p>กบส. คค. กก. BOI.</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๑.๒ พัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว</p>	<p>๑.๒.๑ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวโดยการปรับปรุงภูมิทัศน์ ลานจอดรถ ป้ายสื่อความหมายทางลาด บันไดเลื่อน ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ห้องน้ำ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุให้ได้มาตรฐานตามหลักสากล และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว</p>	<p>กก. มท. (อปท.) คค. วธ. ทส.</p>
	<p>๑.๒.๒ การพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารโทรคมนาคม ระบบสารสนเทศและซอฟต์แวร์ ดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อการท่องเที่ยว สนับสนุนให้เกิดการใช้ระบบ e-commerce อย่างแพร่หลาย ส่งเสริมการจัดทำข้อมูลการท่องเที่ยวออนไลน์ และการเชื่อมโยงระบบบริการต่างๆ ด้านการท่องเที่ยวทางเว็บไซต์</p>	<p>กทช. ทก. กก. (ททท.)</p>
	<p>๑.๒.๓ นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพทั้งระบบ เช่น ระบบตรวจสอบคนเข้าเมือง เชื่อมโยงการจองบัตรโดยสารระหว่างเครื่องบิน รถไฟ และรถโดยสารประจำทาง และการซื้อ-ขายระหว่างผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว</p>	<p>สศช. ทก. กก. คค. กต.</p>
	<p>๑.๒.๔ สร้างและพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกจุดผ่านแดน เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวในภูมิภาคให้นักท่องเที่ยว ปรับปรุงสภาพจุดผ่านแดนต่างๆ ให้มีสภาพที่ดีและสะดวก เพื่อรองรับการท่องเที่ยว รวมทั้งปรับปรุงกฎระเบียบบริเวณชายแดนให้มีความสะดวกรวดเร็ว</p>	<p>สศช. คค. กก. กต. ตม.</p>
	<p>๑.๒.๕ พัฒนาศูนย์กลางให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกแบบครบวงจร เบ็ดเสร็จที่สามารถสอบถามข้อมูลการท่องเที่ยว ประสานแก้ไขความเดือดร้อนช่วยเหลือกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินได้สะดวก รวดเร็ว เข้าถึงได้ง่าย และกระจายให้ครอบคลุมตามสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ</p>	<p>กก. (ททท.) ทก. มท. (อปท.)</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๑.๓ สร้างโครงข่ายเส้นทางคมนาคมและระบบเชื่อมโยงการเดินทางท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาค</p>	<p>๑.๓.๑ ผลักดันให้เกิดนโยบายการบินพาณิชย์ที่ค่อนข้างเปิด (Liberal Air Policy) โดยให้ท่าอากาศยานในประเทศทุกแห่งมีกฎเกณฑ์สร้างแรงจูงใจให้สายการบินนานาชาติมาใช้ท่าอากาศยานในประเทศมากขึ้น เช่น การเก็บค่าธรรมเนียมประเภทต่างๆ ในท่าอากาศยานให้มีสัดส่วนลดน้อยลง หรือเลิกเก็บค่าธรรมเนียมบางรายการรวมทั้งการปรับปรุงเงื่อนไขต่างๆ ในส่วนของการสัญจรทางอากาศระหว่างประเทศคู่สัญญาให้มีแรงจูงใจมากขึ้น เพื่อเสริมศักยภาพของสนามบินสุวรรณภูมิให้เป็นศูนย์กลางการบินของภูมิภาค และพัฒนาสนามบินภูเก็ต เชียงใหม่ เชียงราย หาดใหญ่ กระบี่ และตรัง ให้มีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางการบินของอนุภูมิภาค</p>	<p>กบส. คค. (ทอท. กท.)</p>
	<p>๑.๓.๒ พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยขยายเส้นทางเดินรถประจำทางและรถไฟ และผลักดันให้มีการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดน</p>	<p>กบส. คจร. คค. กก. กต. สตช.</p>
	<p>๑.๓.๓ พัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวทางเรือตามเส้นทางลำน้ำโขง เส้นทางแนวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ฝั่งทะเลอันดามัน และหมู่เกาะต่างๆ เส้นทางเชื่อมโยงกับประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย ตามกรอบความร่วมมือ ASEAN IMT-GT ACMECS BIMSTEC และ GMS</p>	<p>กบส. คค. กก. กต.</p>
	<p>๑.๓.๔ ผลักดันการเชื่อมต่อเส้นทางคมนาคมทั้งทางบกและอากาศระหว่างประเทศให้เสร็จโดยเร็วตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor) และแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor)</p>	<p>กบส. คค. กก. กต.</p>
	<p>๑.๓.๕ ผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางการเดินทางสู่ภูมิภาคลุ่มน้ำโขงทั้งทางบกและทางเรือโดยเชื่อมโยงโลจิสติกส์ของการเดินทางท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศให้มีความสะดวก</p>	<p>กบส. กก. คค. กต.</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๒.๑ พัฒนาระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพ</p>	<p>๒.๑.๑ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีศักยภาพเพื่อสร้างทางเลือกใหม่แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย เน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหรือสินค้าการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างคุณค่า และมูลค่าเพิ่ม ตามกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ๘ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและภาคเหนือตอนบน กลุ่มท่องเที่ยวมรดกโลกเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ กลุ่มท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง กลุ่มท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำภาคกลาง กลุ่มท่องเที่ยว Active Beach กลุ่มท่องเที่ยว Royal Coast และกลุ่มท่องเที่ยวมหัศจรรย์สองสมุทร</p>	<p>กนจ. กก. มท. (อปท.) อพท. วธ. ทส. กรมธนารักษ์</p>
	<p>๒.๑.๒ ผลักดันให้มีการประกาศเขตพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว ตาม พ.ร.บ. นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ จัดระดับแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาและพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยว โดยผลักดันและกำหนดให้เป็นเขตพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน และบูรณาการงานร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กพท. กก. ทส. มท.กรมธนารักษ์ อพท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>
	<p>๒.๑.๓ สนับสนุนการท่องเที่ยวชายแดน (Cross Border Tourism) โดยการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ๘ กลุ่ม กับกรอบความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว IMT-GT ACMECS BIMSTEC และ GMS</p>	<p>กก. พณ. กต. มท. (อปท.) นร.</p>
	<p>๒.๑.๔ ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึงการพัฒนาเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในพื้นที่</p>	<p>กก. มท. อพท. ศอบต. กท. กอรมน. กต.</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒.๒ การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว	๒.๒.๑ ฟื้นฟู และปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพเสื่อมโทรมให้กลับคืนสู่สภาพเดิม เพื่อนำไปสู่กระบวนการต่อยอดในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรม และวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ	คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ทส. วธ. กก. (กทท. สป.กก.) และทุกหน่วยงาน
	๒.๒.๒ สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมทั่วประเทศ และจัดทำแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม และระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ	คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กก. (กทท.) มท. (อปท.)
๒.๓ การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยว	๒.๓.๑ วางแผนจัดการภูมิสถาปัตยกรรมทางการท่องเที่ยว ในทุกระดับทั้งระดับชาติ ระดับกลุ่มท่องเที่ยว ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ โดยการอนุรักษ์ ซ่อมแซม และบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมที่เป็นจุดเด่น พร้อมทั้งสร้างสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่	กก. มท. (ยธ.) วธ. และทุกหน่วยงาน
	๒.๓.๒ จัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ เพื่อให้การใช้ประโยชน์เหมาะสมกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และไม่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน โดยกำหนดการเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ เพื่อไม่ให้เกิดการใช้ประโยชน์เกินขีดความสามารถในการรองรับทางการท่องเที่ยว	กก. (กทท. สป.กก.) ทส. กษ. อปท. และทุกหน่วยงาน
	๒.๓.๓ ผลักดันให้มีการออกกฎ ระเบียบ และบทลงโทษที่ชัดเจนในการกำกับ ดูแล รักษาแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและการปราบปรามผู้บุกรุกแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ โดยมีขอบ และสอดส่องดูแลการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง	กก. (สป.กก. กทท.บก.ทท.) สตช.มท. ทส.

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๒.๓.๔ พัฒนาระบบสาธารณสุขปศุสัตว์เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของสถานพยาบาลในแหล่งท่องเที่ยว ระบบการจัดการขยะ น้ำเสีย มลพิษ และระบบเครือข่ายเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค	คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กก. (กทท.) สธ. ทส. คค. มท. (อปท.)
	๒.๓.๕ สนับสนุน และกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาและผลกระทบอันเนื่องมาจากภาวะโลกร้อน การใช้พลังงานสะอาด การใช้เคมีภัณฑ์ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค การกำหนดมาตรการการลดพลังงานของสถานประกอบการ	คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กพช. อก. มท. กก. ทุกหน่วยงาน
	๒.๓.๖ หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาภาพลักษณ์ด้านลบของการท่องเที่ยวไทย เช่น ความปลอดภัย การเอาใจเอาเปรียบและหลอกลวงนักท่องเที่ยว สินค้าที่ไม่มีคุณภาพ การท่องเที่ยวทางเพศ โสเภณี การค้ามนุษย์ และโรคเอดส์ เป็นต้น	ปกค. พณ. สคบ. สธ. กก. (บก.ทท. ททท.) สตช. พม. กต.

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓.๑ การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรมนวัตกรรม และมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว	๓.๑.๑ สร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับความสนใจของนักท่องเที่ยว และตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Spiritual Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ (MICE) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุ ครอบครัว และฮันนีมูน เป็นต้น	กก. มท. (อปท.) สสปน. สปน. สธ. ศธ. กษ. สทท. วธ.

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	<p>๓.๑.๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และการพัฒนา นวัตกรรมทางความคิด เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม ในสินค้า การท่องเที่ยว ส่งเสริมการลงทุนเพื่อ การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน คำนึงถึงคุณค่าและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสนับสนุนการเสริมสร้างบรรยากาศ การลงทุนในกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่มีศักยภาพ เช่น ธุรกิจบริการสุขภาพ ธุรกิจด้านนันทนาการ โดยเฉพาะการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน การจัดการสินค้า OTOP และของที่ระลึก เป็นต้น</p>	<p>กก. สสว. อก. มท. (พช. อปท.) พณ. สทท. วธ. สปน.</p>
	<p>๓.๑.๓ ผลักดันให้งานเทศกาล ประเพณี และ กิจกรรมในไทยเป็นงานเทศกาลระดับโลก เช่น สงกรานต์ ลอยกระทง แห่ผีตาโชน เทศกาลดนตรี และศิลปะ เป็นต้น</p>	<p>กวช. กก. (ททท.) วธ. มท. พณ.</p>
	<p>๓.๑.๔ ส่งเสริม สนับสนุน อุตสาหกรรมภาพยนตร์ และการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย รวมถึงการผลักดันให้มีการจัดตั้งหน่วยงานกลาง เพื่อส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจการถ่ายทำภาพยนตร์ ต่างประเทศในประเทศทั้งภาคการผลิต การบริการ และกิจการที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>คณะกรรมการภาพยนตร์ และวีดิทัศน์แห่งชาติ กก. (กทท.) อก. พณ. วธ.</p>
	<p>๓.๑.๕ สืบค้นและคัดสรรเอกลักษณ์และจุดเด่น ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด และกลุ่มพื้นที่เพื่อสร้าง และกำหนดภาพลักษณ์ (Brand Image) ทาง การท่องเที่ยวให้เป็นจุดขายแก่นักท่องเที่ยว กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ</p>	<p>กวช. กก. (ททท.) อก. มท. พณ. วธ.</p>
	<p>๓.๑.๖ ส่งเสริมและจัดการแข่งขันกีฬาระดับ นานาชาติ และระดับชาติ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว และการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและชุมชน</p>	<p>กก. (กพล. กทท.)</p>
	<p>๓.๑.๗ ส่งเสริมการจัดประชุม สัมมนา จัดนิทรรศการ ทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ</p>	<p>สสปน. กก.</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๓.๒ การเสริมสร้างโอกาสและแรงจูงใจเพื่อพัฒนาการค้า การลงทุนด้านการท่องเที่ยว</p>	<p>๓.๒.๑ ผลักดันให้มีการกำหนดเขตเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว/เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และส่งเสริมการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมบริการด้านการท่องเที่ยว ตามกฎหมายว่าด้วยนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เพื่อให้มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการค้าการลงทุนด้านการท่องเที่ยว</p>	<p>สศช. กก. กนอ.</p>
	<p>๓.๒.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนด้านการท่องเที่ยว โดยสนับสนุนให้ภาคเอกชนและนักลงทุนทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยภาครัฐต้องจัดให้มีสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เหมาะสม</p>	<p>BOI. กก. พณ. กต. กนอ.</p>
	<p>๓.๒.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเอกชน ท้องถิ่น ชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย และวิสาหกิจชุมชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยการสนับสนุนเงินทุนวิชาการ การให้ความรู้และให้คำปรึกษาในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ การสร้างแบรนด์ และเอกลักษณ์ของสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาดท่องเที่ยว การจัดหาแหล่งเงินทุน การค้าประกันและเงินทุน การลดต้นทุนในการกู้ยืม การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี การสนับสนุนธุรกิจที่จัดตั้งใหม่ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่มีความสลับซับซ้อน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและเพิ่มคุณภาพของสินค้า เป็นต้น</p>	<p>กอก. กกถ.จ. กรอ. อก. กก. พณ. สสว. อพท. มท. (อปท.)</p>
	<p>๓.๒.๔ สนับสนุนให้ภาคธุรกิจรวมกลุ่มกันเพื่อร่วมมือกันในการให้บริการทางการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการรองรับการเปิดการค้าเสรีทางการท่องเที่ยวในอนาคต</p>	<p>กรอ. พณ. กก. กต.</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๓.๒.๕ สนับสนุนให้กลไกกองทุนต่างๆ ที่มีอยู่ เช่นกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย มีขอบเขตที่เอื้อต่อการค้า การลงทุนให้แก่ผู้ประกอบการภาคบริการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น	ททช. กก.
๓.๓ การพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการท่องเที่ยว	๓.๓.๑ พัฒนามาตรฐานบริการท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นกรอบในการยกระดับคุณภาพของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับระดับสากล	สช. กก. (กทท.) อก. รง.
	๓.๓.๒ ส่งเสริมและผลักดันให้สถานประกอบการได้นำมาตรฐานด้านการบริการท่องเที่ยวไปใช้ในทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาผู้ให้บริการและสถานประกอบการของตนเอง	กก. (กทท.) อก. สธ. ทส. วธ. สภาหอการค้าไทย
	๓.๓.๓ สนับสนุนกิจกรรมด้านการตรวจประเมินและรับรองสถานประกอบการตามแนวทางสากล	กก. (กทท.) พณ. มท. รง.
	๓.๓.๔ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่จูงใจผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้เข้าสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวไทย รวมทั้งผลักดันเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยให้เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ และเชื่อมั่นจากนักท่องเที่ยวไทยและต่างประเทศ	กก. (กทท.) พณ. มท. สภาหอการค้าไทย
	๓.๓.๕ จัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวให้ครบถ้วน ทันสมัย เชื่อมโยงไปยังบริการที่เกี่ยวข้องอย่างครบวงจร และตรงกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลอย่างแท้จริง	

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๓.๔ การป้องกันและรักษาความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว</p>	<p>๓.๔.๑ เตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามของโรคติดต่อ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การระบาดของโรค และภัยพิบัติอื่นๆ โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ (Crisis Management) การเตรียมความพร้อมเพื่อการตอบสนองอย่างฉับไว และการกู้คืนภัยในภาวะฉุกเฉิน ครอบคลุมถึงการเตรียมความพร้อม การวางมาตรการป้องกัน และแก้ไขเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน และมาตรการฟื้นฟูภายหลังเกิดเหตุการณ์</p>	<p>สช. กก. (บก.ทท.) สธ. มท. ทส. สตช.</p>
	<p>๓.๔.๒ กำหนดมาตรการในการป้องกัน ดูแลรักษาความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว รวมถึงการท่องเที่ยวที่สร้างผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ ให้เกิดการบังคับใช้อย่างจริงจัง และมีการบังคับใช้บทลงโทษตามกฎหมาย</p>	<p>กก. (บก.ทท.) สตช. พม. กอ.รมน.</p>
	<p>๓.๔.๓ ผลักดันให้มีการกำหนดมาตรฐานการให้บริการ และมาตรฐานความปลอดภัยในสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการท่องเที่ยวในกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ และมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง</p>	<p>กก. (กทท.) สธ. มท. ทส. สตช.</p>
	<p>๓.๔.๔ ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยการเป็นตำรวจอาสาสมัครดูแลรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนของตนเอง และพัฒนาอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว อาสาสมัครเพื่อสนับสนุนตำรวจท่องเที่ยว และอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยทางทะเล (Lifeguard)</p>	
	<p>๓.๔.๕ สนับสนุนส่งเสริมตำรวจท่องเที่ยว หน่วยงาน องค์กร และชุมชนให้มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว</p>	<p>กก. (บก.ทท.) มท. (อปท.) สตช.</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๓.๕ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน</p>	<p>๓.๕.๑ พัฒนาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเอกชนในสาขาท่องเที่ยว โดยเฉพาะการพัฒนาภาคธุรกิจ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ รวมถึงศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในด้านอื่นๆ ให้ได้มาตรฐาน เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการเปิดเสรีภาคบริการด้านการท่องเที่ยว</p>	<p>กพร.ปช. กก. รง. ศธ. สทท.</p>
	<p>๓.๕.๒ พัฒนาและผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอาเซียน</p>	<p>กพร.ปช. กก. รง. ศธ.</p>
	<p>๓.๕.๓ ผลักดันให้มีการจัดตั้งสถาบันกลางเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม โดยทำหน้าที่ในการกำหนด กำกับ และพัฒนาคุณภาพของบุคลากรและการบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีมาตรฐานตรงตามตำแหน่งที่ตลาดแรงงานต้องการและมีความเพียงพอ</p>	<p>กพร.ปช. กรอ. กก. รง. ศธ.</p>
	<p>๓.๕.๔ ส่งเสริมให้มีการจัดการฝึกอบรมและพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นทั้งทางด้านการปฏิบัติงาน เฉพาะทางวิชาชีพที่มีความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับสถานประกอบการขนาดกลาง และขนาดย่อม รวมทั้งหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้บริหารตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับสูงสำหรับบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และหลักสูตรพัฒนาผู้สอน</p>	<p>กพร.ปช. กรอ. กก. รง. ศธ. พณ. อก.</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๔.๑ สร้างและเผยแพร่ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว</p>	<p>๔.๑.๑ สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในความเป็นไทย (Thainess) ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความแตกต่างเหนือคู่แข่งชั้น ให้คนไทยมีจุดขายร่วมกันในเรื่องของควมมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี พร้อมต้อนรับผู้มาเยือน และร่วมกันเป็นเจ้าบ้านที่ดี ในการต้อนรับนักท่องเที่ยว</p>	<p>กก. (ททท.) กต.</p>
	<p>๔.๑.๒ เผยแพร่และสื่อสารภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวให้แพร่หลายในทุกช่องทาง และครอบคลุมทั่วถึงอย่างต่อเนื่อง โดยจัดกิจกรรม เพื่อสร้างความรับรู้และความตระหนักในควมสำคัญของภาพลักษณ์ ให้กับผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และชุมชนท้องถิ่น</p>	<p>สอช. กก. (ททท.) มท.(อปท.)</p>
	<p>๔.๑.๓ เพิ่มบทบาท/สถานะของไทยในเวทีระหว่างประเทศด้านการท่องเที่ยวให้โดดเด่นยิ่งขึ้น และส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของไทยในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวในเวทีโลก โดยใช้ประโยชน์จาก กรอบความร่วมมือระดับโลก (UNWTO, APEC) กรอบความร่วมมือเอเชีย (ACD) และกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาค</p>	<p>กก. สสปน. กต.</p>
	<p>๔.๑.๔ สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในความเป็นไทย (Thainess) เพื่อสร้างความแตกต่างเหนือคู่แข่งชั้นให้คนไทยมีจุดขายร่วมกันในเรื่องของควมมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี พร้อมต้อนรับผู้มาเยือน และร่วมกันเป็นเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับ นักท่องเที่ยว</p>	<p>สอช. กก. วธ.</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๔.๒ สร้างสภาพแวดล้อมและพัฒนาระบบสนับสนุนการตลาดท่องเที่ยว</p>	<p>๔.๒.๑ จัดทำข้อมูล และรวบรวมข่าวสารด้านการท่องเที่ยวและจัดเก็บในระบบข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบสารสนเทศต่างๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาสืบค้นข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ผ่านทางเว็บไซต์กลางที่สามารถสืบค้นได้ถึงระดับพื้นที่ ทันสมัย สามารถเข้าถึงได้ง่าย และมีรายละเอียดด้านการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น</p>	<p>กก. (ททท. กทท.) พณ. วธ.</p>
	<p>๔.๒.๒ เพิ่มและปรับปรุงช่องทางการจัดจำหน่าย การขยายช่องทางการจัดจำหน่ายผ่านเครือข่ายธุรกิจ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านช่องทางต่างๆ ให้มากขึ้น</p>	<p>กก. อก. พณ.</p>
	<p>๔.๒.๓ ส่งเสริมการกระจายตลาดการท่องเที่ยวอย่างสมดุลทั้งในเชิงพื้นที่ เวลา และกลุ่มตลาด รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาระบบ ตลาดสินค้าทางการท่องเที่ยวสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมและรสนิยมของนักท่องเที่ยวในกลุ่ม MICE กลุ่มครอบครัว กลุ่มฮันนีมูน กลุ่มท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล กลุ่มท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การกลุ่มท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (Health and Wellness) กลุ่มท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ กลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการ เป็นต้น</p>	<p>กก. (ททท.) สสปน. พณ.</p>
	<p>๔.๒.๔ พัฒนาขีดความสามารถด้านการวางแผนและการปฏิบัติงานด้านการตลาดออนไลน์ (Online Marketing) และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce)</p>	<p>กก. พณ. ศธ.</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๔.๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้เข้าประเทศจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ</p>	<p>๔.๓.๑ พัฒนาการตลาด และส่งเสริมการขายในกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มที่ไทยมีศักยภาพ เช่น กลุ่ม MICE กลุ่มครอบครัว กลุ่มฮันนีมูน เป็นต้น โดยสร้างจุดขายใหม่ด้านการท่องเที่ยว กิจกรรมและข้อเสนอพิเศษ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาประเทศไทย</p>	<p>กก. (ททท.) สสปน.</p>
	<p>๔.๓.๒ ดำเนินการตลาดเชิงรุกเพื่อประมุขสิทธิ์ การจัดงานระดับโลก ระดับภูมิภาค รวมถึงการจัดงานประชุม และงาน Event ระหว่างประเทศ</p>	<p>กก. (ททท.) สสปน. กต.</p>
	<p>๔.๓.๓ จัดงานแสดงต่างๆ (Event) เพื่อสนับสนุนวัฒนธรรมความคิดสร้างสรรค์ และนำความคิดสร้างสรรค์ไปต่อยอดกับอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น การออกแบบ และภาพยนตร์</p>	<p>กวช. กก. (กทท. ททท.) พณ.</p>
	<p>๔.๓.๔ ประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการส่งเสริมการตลาด และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศระดับต่างๆ เช่น UNWTO APEC ACD AEC GMS IMT-GT BIMSTEC และ ACMECS เพื่อการสร้างโครงข่ายความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มพื้นที่การท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน</p>	<p>กก. กต. พณ.</p>
<p>๔.๔ สร้างกระแสการรับรู้เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าการท่องเที่ยว</p>	<p>๔.๔.๑ โฆษณาและประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติผ่านสื่อทุกช่องทางอย่างต่อเนื่อง และจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายประเทศไทยผ่านสื่อออนไลน์ในทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>กก. (ททท.)</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	<p>๔.๔.๒ ใช้วิธีการทำการตลาดโดยกลุ่มคนที่อยู่ในต่างประเทศ เช่น สถานทูตไทยประจำประเทศต่างๆ เป็นที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว วัฒนธรรมและสินค้าไทย ให้แก่ชาวต่างชาติ</p>	<p>กก. กต.</p>
	<p>๔.๔.๓ พัฒนาเว็บไซต์สื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในภาพลักษณ์ พร้อมข้อมูลการท่องเที่ยว และการให้บริการ เช่น การจองที่พัก การเดินทาง เป็นต้น โดยพัฒนาให้มีหลากหลายภาษาเพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้น</p>	<p>กก. (ททท.)</p>
<p>๔.๕ การสร้างกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทย</p>	<p>๔.๕.๑ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวไทย ผ่านสื่อต่างๆ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างทัศนคติที่ดีในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>กก. (ททท.)</p>
	<p>๔.๕.๒ ร่วมกับพันธมิตรและคู่ค้าจัดทำแพคเกจพิเศษเสนอขายนักท่องเที่ยวชาวไทย เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทาง</p>	<p>กก. (ททท.)</p>
	<p>๔.๕.๓ จัดงานส่งเสริมการขายในรูปแบบต่างๆ ทั้ง Trade & Consumer Fair และ Road Show ภายในประเทศ</p>	<p>กก. (ททท.)</p>
	<p>๔.๕.๔ ประสานงานและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การบินไทย การรถไฟแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศ โดยนำเสนอ Special Offer หรือจัด Promotion สำหรับคนไทยในลักษณะ Consortium</p>	<p>กก. คค.</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕.๑ การสร้างและพัฒนา กลไกในการบริหารจัดการ การท่องเที่ยว	๕.๑.๑ เชื่อมโยงบทบาทและภารกิจของหน่วยงาน หลักด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่ง ประเทศไทย กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน และสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุม และนิทรรศการ (มหาชน) ให้มีความสอดคล้องกัน และประสานกับกระทรวงอื่นๆ และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ในฐานะหน่วยงานสนับสนุน เพื่อให้ การกำหนดนโยบายและสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว ของประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน	ทุกหน่วยงาน
	๕.๑.๒ การสร้างพันธมิตร หุ่นส่วน หรือเครือข่าย ระหว่างภาครัฐและเอกชน ให้มีความเป็นรูปธรรม มากขึ้นโดยการอำนวยความสะดวก การลดขั้นตอน ในการทำงานการระดมทุน การจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่จะดำเนินงานร่วมกัน เช่น การส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวต่างประเทศ การแสดงสินค้าและบริการ เป็นต้น	ทุกหน่วยงาน
	๕.๑.๓ สนับสนุนและผลักดันให้เกิดความก้าวหน้า ตามกรอบความร่วมมือต่างๆ ที่รัฐบาลได้ดำเนินการ ไว้แล้ว เช่น IMT-GT ACMECS BIMSTEC และ GMS โดยควรมีกำหนดยุทธศาสตร์และผลักดัน ให้เกิดผลในทางปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ที่ริเริ่มไว้แล้ว ให้รวดเร็วยิ่งขึ้น	สศช. กต. และ ทุกหน่วยงาน
	๕.๑.๔ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องและอำนวยความสะดวกต่อการบริหาร จัดการท่องเที่ยวทั้งในปัจจุบันและในอนาคต	กก. ทส. มท. ทุกหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	แนวทางการดำเนินการ	คณะกรรมการ/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๕.๑.๕ บูรณาการงานด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานและการสั่งการในการป้องกันเฝ้าระวัง เตือนภัย กำกับดูแล และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ทั้งในกรณีก่อน-หลังเกิดเหตุฉุกเฉินทางการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว	กก. (สป.กก. บก.ทท.) มท. (อปท.) สตช.
๕.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท่องเที่ยว	๕.๒.๑ อำนวยความสะดวก สนับสนุน ช่วยเหลือให้ความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการท่องเที่ยว แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กกถ.จ. กก. มท. (อปท.)
	๕.๒.๒ กระจายอำนาจ และจัดสรรผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม เพื่อลดความขัดแย้งและสามารถสร้างกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการสภาพและกำลังรองรับของชุมชนและระบบนิเวศในท้องถิ่น	กกถ.จ. กก. มท. (อปท.)
	๕.๒.๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยจัดตั้งคณะกรรมการในระดับท้องถิ่นขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีการบริหารเป็นรูปธรรม โดยมีภาครัฐ เอกชน ชุมชน และประชาสังคมในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง	กกถ.จ. กก. มท. (อปท.)

๕.๓ การติดตามและประเมินผล

๕.๓.๑ การจัดทำตัวชี้วัดในการติดตามประเมินผล เพื่อให้การวัดผลการดำเนินการและผลสำเร็จตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติต้องจัดทำและพัฒนากลไกและระบบติดตามประเมินผล รวมถึงการพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลและรายงานความก้าวหน้า

๕.๓.๒ การติดตามและประเมินผล สำหรับในขั้นตอนของการติดตาม และประเมินผล คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติจะแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลมาใช้ทบทวนและปรับปรุงแนวทางการดำเนินการและแผนงาน/โครงการต่อคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ โดยต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานทุกปี ระยะเวลาครึ่งแผนและเมื่อสิ้นสุดแผน เพื่อติดตามความก้าวหน้าของแผนฯ และปรับปรุงแผนฯ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่างๆ

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อและอักษรย่อหน่วยงาน

▶ รายชื่อและคำย่อ

กก.	คือ	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
กกค.จ.	คือ	คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด
กกท.	คือ	การกีฬาแห่งประเทศไทย
กท.	คือ	กระทรวงกลาโหม
กค.	คือ	กระทรวงการคลัง
กทท.	คือ	กรมการท่องเที่ยว
กทช.	คือ	คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
กต.	คือ	กระทรวงการต่างประเทศ
กนจ.	คือ	คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
กนอ.	คือ	การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
กบจ.	คือ	คณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ
กบส.	คือ	คณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ
กพช.	คือ	คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
กพท.	คือ	คณะกรรมการบริหารพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
กพร.ปช.	คือ	คณะกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกวิชาชีพแห่งชาติ
กพล.	คือ	กรมพลศึกษา
กรอ.	คือ	คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน
กวช.	คือ	คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
กษ.	คือ	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กอช.	คือ	คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ
กอ.รมน.	คือ	กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน
คค.	คือ	กระทรวงคมนาคม
คจร.	คือ	คณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก
ตม.	คือ	สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
ทก.	คือ	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ททช.	คือ	คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ
ททท.	คือ	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

รายชื่อและคำย่อ

ทส.	คือ	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ทอท.	คือ	บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
นร.	คือ	สำนักนายกรัฐมนตรี
บก.ทท.	คือ	กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว
ปกค.	คือ	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์
พช.	คือ	กรมการพัฒนาชุมชน
พน.	คือ	กระทรวงพลังงาน
พม.	คือ	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
พฉ.	คือ	กระทรวงพาณิชย์
มท.	คือ	กระทรวงมหาดไทย
รง.	คือ	กระทรวงแรงงาน
วท.	คือ	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
วธ.	คือ	กระทรวงวัฒนธรรม
วช.	คือ	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ศธ.	คือ	กระทรวงศึกษาธิการ
ศอบต.	คือ	ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
สกว.	คือ	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
สคบ.	คือ	สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
สช.	คือ	คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ
สธ.	คือ	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สธ.	คือ	กระทรวงสาธารณสุข
สตช.	คือ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
สทท.	คือ	สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สปน.	คือ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สอช.	คือ	สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สสปน.	คือ	สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ
สสว.	คือ	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
อก.	คือ	กระทรวงอุตสาหกรรม
อปท.	คือ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อพท.	คือ	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
BOI	คือ	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

▶ รายชื่อคำย่อหน่วยงานองค์การระหว่างประเทศ

BOI	คือ	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (The Board of Investment of Thailand)
ACD	คือ	กรอบความร่วมมือเอเชีย (Asia Cooperation Dialogue)
ACMECS	คือ	ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy)
APEC	คือ	องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Organization)
ASEAN	คือ	ประชาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association for South East Asian Nation)
BIMSTEC	คือ	ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation)
GMS	คือ	ความร่วมมือของกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion)
IMT-GT	คือ	โครงการพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth-Triangle)
UNWTO	คือ	องค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (United Nation World Tourism Organization)

ภาคผนวก ข

ขีดความสามารถทางการแข่งขัน
ด้านการท่องเที่ยว

Country/Economy	2009		2008
	Rank/133	Score	Rank/130
Switzerland	1	5.68	1
Austria	2	5.46	2
Germany	3	5.41	3
France	4	5.34	10
Canada	5	5.32	9
Spain	6	5.29	5
Sweden	7	5.28	8
United States	8	5.28	7
Australia	9	5.24	4
Singapore	10	5.24	16
United Kingdom	11	5.22	6
Hong Kong SAR	12	5.18	14
Netherlands	13	5.09	18
Denmark	14	5.08	13
Finland	15	5.07	12
Iceland	16	5.07	11
Portugal	17	5.01	15
Ireland	18	4.99	21
Norway	19	4.94	17
New Zealand	20	4.94	19
Cyprus	21	4.92	24
Belgium	22	4.92	27
Luxembourg	23	4.92	20
Greece	24	4.91	22
Japan	25	4.91	23
Czech Republic	26	4.86	30
Estonia	27	4.83	26
Italy	28	4.78	28
Malta	29	4.77	25
Barbados	30	4.77	25
Korea, Rep.	31	4.77	31
Malaysia	32	4.71	32
United Arab Emirates	33	4.57	40
Croatia	35	4.54	34

Country/Economy	2009		2008
	Rank/133	Score	Rank/130
Slovenia	35	4.53	36
Israel	36	4.50	35
Qatar	37	4.49	37
Hungary	38	4.45	33
Thailand	39	4.45	42
Mauritius	40	4.43	41
Bahrain	41	4.42	48
Costa Rica	42	4.42	44
Taiwan, China	43	4.40	52
Tunisia	44	4.37	39
Brazil	45	4.35	49
Slovak Republic	46	4.34	38
China	47	4.33	62
Larvia	48	4.31	45
Lithuania	49	4.30	47
Bulgaria	50	4.30	43
Mexico	51	4.29	55
Montenegro	52	4.29	59
Puerto Rico	53	4.27	46
Jordan	54	4.25	53
Panama	55	4.23	50
Turkey	56	4.20	54
Chile	57	4.18	51
Poland	58	4.18	56
Russian Federation	59	4.14	64
Jamaica	60	4.13	57
South Africa	61	4.10	60
India	62	4.09	65
Uruguay	63	4.09	61
Egypt	64	4.09	66
Argentina	65	4.08	58
Romania	66	4.04	69
Dominican Republic	67	4.03	63

(Cont'd.)

Country/Economy	2009		2008
	Rank/133	Score	Rank/130
Oman	68	4.01	76
Brunei Darussalam	69	3.99	n/a
Guatemala	70	3.90	68
Saudi Arabia	71	3.89	82
Colombia	72	3.89	71
Georgia	73	3.89	72
Peru	74	3.88	70
Morocco	75	3.86	67
Azerbaijan	76	3.84	79
Ukraine	77	3.84	77
Sri Lanka	78	3.82	73
Botswana	79	3.81	87
Macedonia, FYR	80	3.81	83
Indonesia	81	3.79	80
Namibia	82	3.77	93
Honduras	83	3.77	75
Trinidad and Tobago	84	3.75	74
Syria	85	3.73	94
Philippines	86	3.73	81
Gambia, The	87	3.72	84
Serbia	88	3.71	78
Vietnam	89	3.70	96
Albania	90	3.68	92
Armenia	91	3.65	89
Kazakhstan	92	3.65	91
Moldova	93	3.64	98
El Salvador	94	3.63	97
Kuwait	95	3.63	85
Ecuador	96	3.62	86
Kenya	97	3.60	101
Tanzania	98	3.59	88
Suriname	99	3.54	95
Zambia	100	3.53	107
Senegal	101	3.50	108

Country/Economy	2009		2008
	Rank/133	Score	Rank/130
Guyana	102	3.50	109
Nicaragua	103	3.49	99
Venezuela	104	3.46	103
Mongolia	105	3.46	100
Kyrgyz Republic	106	3.45	113
Bosnia and Herzegovina	107	3.44	105
Cambodia	108	3.43	112
Tajikistan	109	3.41	114
Ghana	110	3.40	n/a
Uganda	111	3.38	110
Libya	112	3.38	104
Pakistan	113	3.33	111
Bolivia	114	3.33	106
Algeria	115	3.31	102
Madagascar	116	3.28	118
Malawi	117	3.27	n/a
Nepal	118	3.25	116
Mali	119	3.19	119
Benin	120	3.18	120
Zimbabwe	121	3.17	117
Paraguay	122	3.16	115
Ethiopia	123	3.15	121
Mozambique	124	3.12	123
Cameroon	125	3.09	126
Burkina Faso	126	3.08	124
Mauritania	127	3.07	122
Nigeria	128	3.02	125
Bangladesh	129	3.02	127
Cote D'Ivoire	130	2.99	n/a
Burundi	131	2.98	128
Lesotho	132	2.92	129
Chad	133	2.52	130

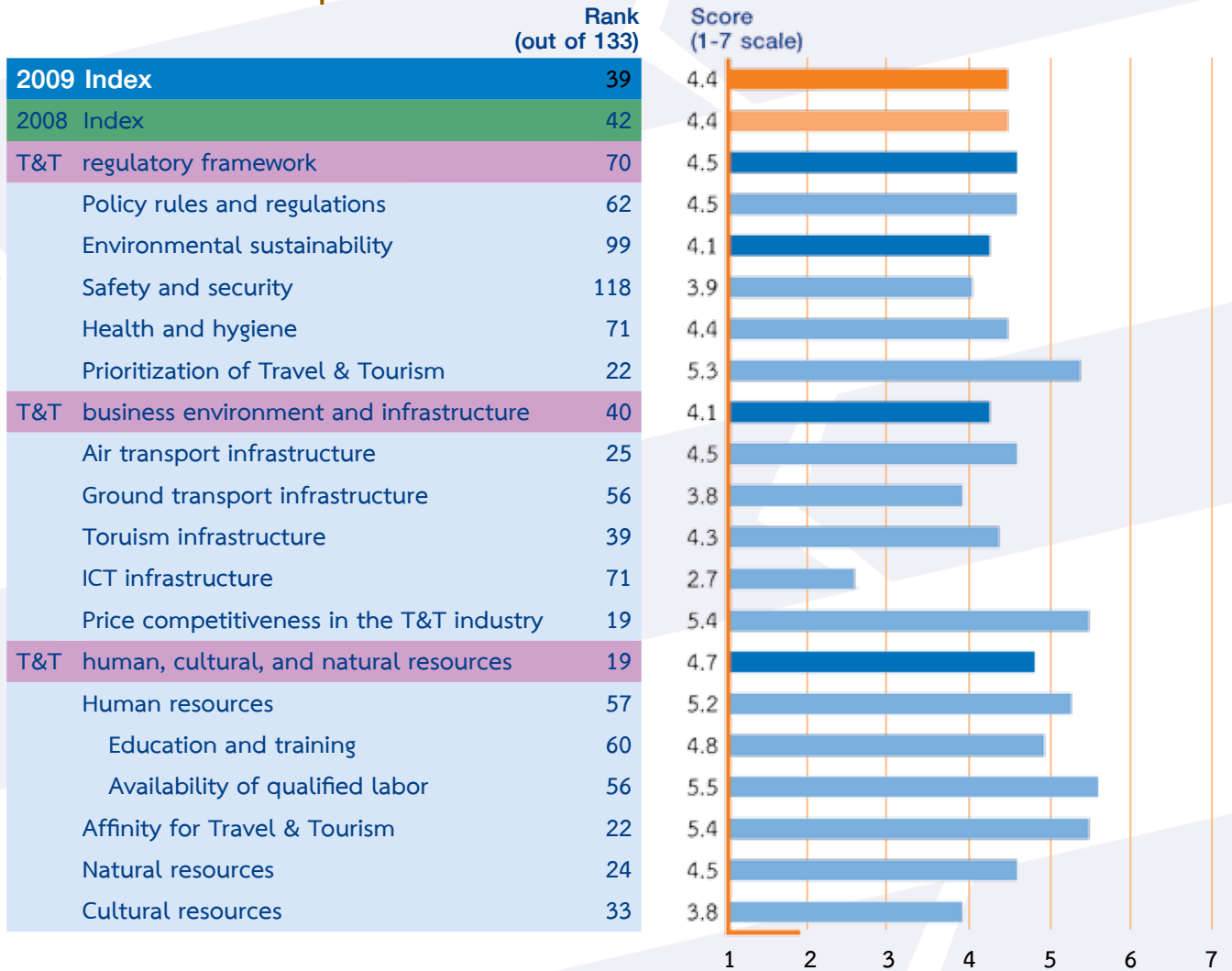
Note that one country covered last year, Uzbekistan, is not included this year because of a lack of Survey data.

ที่มา : The Travel & Tourism Competitiveness Report 2009 World Economic Forum

Country/Economy	OVERALL INDEX			SUBINDEXES					
	Regional rank	Overall Rank	Score	T&T regulatory framework		T&T business environment and infrastructure		T&T human, cultural, and natural resources	
				Rank	Score	Rank	Score	Rank	Score
Australia	1	9	5.24	27	5.31	15	5.01	3	5.42
Singapore	2	10	5.24	6	5.77	5	5.25	23	4.69
Hong Kong SAR	3	12	5.18	2	5.93	12	5.05	30	4.55
New Zealand	4	20	4.94	14	5.55	30	4.62	25	4.65
Japan	5	25	4.91	40	5.10	20	4.83	15	4.81
Korea, Rep.	6	31	4.72	41	5.06	35	4.45	26	4.64
Malaysia	7	32	4.71	42	5.03	38	4.24	14	4.86
Thailand	8	39	4.45	70	4.46	40	4.14	19	4.74
Taiwan, China	9	43	4.40	75	4.40	18	4.87	65	3.92
China	10	47	4.33	88	4.24	59	3.73	12	5.01
India	11	62	4.09	107	3.88	63	3.65	18	4.74
Brunei Darussalam	12	69	3.99	99	4.04	47	3.96	60	3.95
Azerbaijan	13	76	3.84	47	4.95	84	3.19	111	3.40
Sri Lanka	14	78	3.82	86	4.27	73	3.34	71	3.85
Indonesia	15	81	3.79	113	3.77	79	3.24	40	4.36
Philippines	16	86	3.73	85	4.27	89	3.07	70	3.86
Vietnam	17	89	3.70	92	4.15	85	3.12	76	3.83
Kazakhstan	18	92	3.65	60	4.69	96	2.93	121	3.32
Mongolia	19	105	3.46	90	4.19	107	2.72	106	3.48
Kyrgyz Republic	20	106	3.45	76	4.39	124	2.49	105	3.48
Cambodia	21	108	3.43	111	3.80	113	2.64	74	3.84
Tajikistan	22	109	3.41	84	4.30	117	2.58	117	3.37
Pakistan	23	113	3.33	124	3.59	94	2.95	108	3.46
Nepal	24	118	3.25	119	3.66	120	2.53	97	3.57
Bangladesh	25	129	3.02	130	3.16	103	2.78	130	3.11

ที่มา : The Travel & Tourism Competitiveness Report 2009 World Economic Forum

Travel & Tourism Competitiveness Index

ที่มา : The Travel & Tourism Competitiveness Report 2009 World Economic Forum

ภาคผนวก ค

ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว

- ◆ จำนวนนักท่องเที่ยว
๒๐ อันดับแรกของโลก
- ◆ อัตราการเพิ่มของประชากร
- ◆ อัตราขยายตัวทางเศรษฐกิจ
- ◆ จำนวนนักท่องเที่ยว
ปี ๒๐๐๘ และ ๒๐๐๙
- ◆ อัตราวันหยุดของนักท่องเที่ยว

ภาคผนวก ค-๑ จำนวนนักท่องเที่ยวใน ๒๐ อันดับแรกของโลก (หน่วยล้านคน)

ประเทศ	2550	2551	ประเทศ	2550	2551
1. ฝรั่งเศส	81.9	79.3	11. มาเลเซีย	20.97	22.05
2. สหรัฐอเมริกา	56.0	58.0	12. ออสเตรเลีย	20.77	21.93
3. สเปน	58.7	57.3	13. ฮังการี	17.15	17.32
4. จีน	54.7	53.0	14. แคนาดา	17.93	17.12
5. อิตาลี	43.7	42.7	15. ซาอุดีอาระเบีย	11.53	14.76
6. อังกฤษ	30.9	30.2	16. ไทย	14.46	14.58
7. ยูเครน	23.1	25.4	17. โปแลนด์	14.97	12.96
8. ตุรกี	22.2	25.0	18. อียิปต์	10.61	12.29
9. เยอรมัน	24.4	24.9	19. มาเก๊า	12.94	10.60
10. เม็กซิโก	21.4	22.6	20. เนเธอร์แลนด์	11.00	10.10

ที่มา : องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO)

ภาคผนวก ค-๒ ประมาณการอัตราการเพิ่มของประชากรประเทศต่างๆ

อัตราการเพิ่ม (%)	2553-58	2558-2563	2563-68
สหรัฐอเมริกา	0.90	0.82	0.71
สหราชอาณาจักร	0.52	0.49	0.46
ฝรั่งเศส	0.40	0.32	0.26
เยอรมนี	-0.17	-0.23	-0.29
ญี่ปุ่น	-0.19	-0.34	-0.47
จีน	0.61	0.50	0.31
บราซิล	0.75	0.60	0.45
อินเดีย	1.27	1.10	0.92
รัสเซีย	-0.34	-0.38	-0.46
ฮ่องกง	0.91	0.80	0.68
สิงคโปร์	0.90	0.63	0.54
เกาหลีใต้	0.27	0.13	0.00
ไทย	0.52	0.43	0.33
มาเลเซีย	1.47	1.27	1.07
โลก	1.11	1.00	0.86

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาคผนวก ค-๓ ประมาณการอัตราขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ (%)

ประเทศ	พ.ศ.					
	2524-33	2534-44	2545-50	2551-52	2553-57	2558-68
สหรัฐอเมริกา	3.27	3.08	2.65	-0.82	2.05	2.10
อังกฤษ	2.66	2.44	2.65	-1.69	1.80	1.90
เยอรมนี	2.34	2.03	1.16	-2.16	1.00	1.10
ญี่ปุ่น	3.95	1.16	1.81	-3.42	1.15	1.10
จีน	9.35	10.25	10.32	7.78	8.40	8.50
บราซิล	1.67	2.45	3.46	1.89	3.15	4.30
อินเดีย	5.87	5.47	7.95	5.91	6.80	7.60
รัสเซีย	na	-2.83	6.74	-0.19	5.40	7.00
เกาหลีใต้	8.74	5.97	4.83	0.90	3.70	4.50
สิงคโปร์	7.36	6.83	6.64	-4.42	3.90	3.80
มาเลเซีย	5.93	6.62	5.90	0.57	4.00	4.50
โลก	2.85	2.67	3.33	0.65	2.92	3.61

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาคผนวก ค-๔ ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยว ปี ๒๐๐๘ และ ๒๐๐๙

ประเทศ	ปี 2009	ปี 2008	อัตรา เปลี่ยนแปลง	ประเทศ	ปี 2009	ปี 2008	อัตรา เปลี่ยนแปลง
East Asia	7,265,837	7,837,812	- 7.30	The Americas	795,110	853,348	- 6.82
Asean	4,074,668	4,125,190	- 1.22	Argentina	6,452	6,198	+ 4.10
Brunei	10,517	12,357	- 14.89	Brazil	13,890	14,524	- 4.37
Cambodia	103,168	93,301	+ 10.58	Canada	147,191	153,420	- 4.06
Indonesia	226,506	259,284	- 12.64	USA	599,475	648,699	- 7.59
Laos	657,658	624,645	+ 5.29	Others	28,102	30,507	- 7.88
Malaysia	1,748,341	1,828,324	- 4.37	South Asia	809,300	670,049	+ 20.78
Myanmar	80,068	75,667	+ 5.82	Bangladesh	55,818	46,839	+ 19.17
Philippines	215,150	223,968	- 3.94	India	596,529	497,022	+ 20.02
Singapore	651,454	651,978	- 0.08	Nepal	26,683	21,079	+ 26.59
Vietnam	381,806	355,666	+ 7.35	Pakistan	62,517	46,978	+ 33.08
China	815,708	937,358	- 12.98	Sri Lanka	45,443	39,233	+ 15.83
Hong Kong	378,948	343,896	+ 10.19	Others	22,310	18,898	+ 18.05
Japan	982,607	1,110,729	- 11.53	Oceania	728,401	788,230	- 7.59
Korea	620,700	897,918	- 30.87	Australia	645,534	694,439	- 7.04
Taiwan	366,717	402,797	- 8.96	New Zealand	78,257	90,997	- 14.00
Others	26,489	19,924	+ 32.95	Others	4,610	2,794	+ 65.00
Europe	3,920,013	3,862,379	+ 1.49	Middle East	523,343	463,512	+ 12.91
Austria	87,469	76,563	+ 14.24	Egypt	13,394	13,048	+ 2.65
Belgium	81,514	75,254	+ 8.32	Israel	111,243	100,947	+ 10.20
Denmark	143,326	151,903	- 5.65	Kuwait	47,115	31,890	+ 47.74
Finland	155,574	158,480	- 1.83	Saudi Arabia	14,636	18,328	- 20.14
France	401,293	384,342	+ 4.41	U.A.E.	119,450	116,664	+ 2.39
Germany	556,852	531,241	+ 4.82	Others	217,505	182,635	+ 19.09
Italy	164,341	147,541	+ 11.39	Africa	107,837	108,890	- 0.97
Netherlands	203,675	193,740	+ 5.13	South Africa	40,465	46,271	- 12.55
Norway	120,668	128,380	- 6.01	Others	67,372	62,619	+ 7.59
Russia	334,915	319,587	+ 4.80	Grand Total	14,149,841	14,584,220	- 2.98
Spain	77,160	80,287	- 3.89				
Sweden	340,381	389,665	- 12.65				
Switzerland	156,917	152,751	+ 2.73				
United Kingdom	777,313	758,576	+ 2.47				
East Europe	169,635	149,616	+ 13.38				
Others	148,980	164,453	- 9.41				

ภาคผนวก ค-๕ ตารางแสดงระยะเวลาการเข้าพักของนักท่องเที่ยว (Length of Stay)

ประเทศ	ปี 2009	ปี 2008	อัตรา เปลี่ยนแปลง	ประเทศ	ปี 2009	ปี 2008	อัตรา เปลี่ยนแปลง
East Asia	5.68	5.90	- 0.22	The Americas	13.52	13.53	- 0.01
Asean	5.15	5.25	- 0.10	Argentina	10.26	11.23	- 0.97
Brunei	4.97	5.75	- 0.78	Brazil	11.00	10.47	+ 0.53
Cambodia	8.16	5.91	+ 2.25	Canada	14.73	16.10	- 1.37
Indonesia	5.03	5.80	- 0.77	USA	13.42	13.13	+ 0.29
Laos	5.38	5.05	+ 0.33	Others	11.36	10.84	+ 0.52
Malaysia	4.49	4.87	- 0.38	South Asia	6.14	6.78	- 0.64
Myanmar	6.72	5.79	+ 0.93	Bangladesh	5.64	6.19	- 0.55
Philippines	7.63	6.76	+ 0.87	India	6.07	6.85	- 0.78
Singapore	5.12	5.26	- 0.14	Nepal	7.52	7.55	- 0.03
Vietnam	5.34	5.84	- 0.50	Pakistan	6.72	7.07	- 0.35
China	6.52	6.72	- 0.20	Sri Lanka	6.05	5.88	+ 0.17
Hong Kong	5.31	5.67	- 0.36	Others	6.23	6.73	- 0.50
Japan	6.69	7.13	- 0.44	Oceania	11.24	12.29	- 1.05
Korea	6.61	6.46	+ 0.15	Australia	11.28	12.28	- 1.00
Taiwan	5.83	6.31	- 0.48	New Zealand	11.01	12.39	- 1.38
Others	5.47	6.10	- 0.63	Others	10.39	10.12	+ 0.27
Europe	14.24	15.79	- 1.55	Middle East	9.94	10.17	- 0.23
Austria	13.01	14.87	- 1.86	Egypt	7.85	8.71	- 0.86
Belgium	13.75	15.36	- 1.61	Israel	13.43	13.83	- 0.40
Denmark	12.44	13.86	- 1.42	Kuwait	8.86	10.05	- 1.19
Finland	12.03	14.85	- 2.82	Saudi Arabia	8.95	9.20	- 0.25
France	14.38	15.03	- 0.65	U.A.E.	9.17	8.65	+ 0.52
Germany	15.44	16.83	- 1.39	Others	9.02	9.35	- 0.33
Italy	14.82	15.12	- 0.30	Africa	8.64	9.23	- 0.59
Netherlands	14.31	16.02	- 1.71	South Africa	9.24	10.31	- 1.07
Norway	13.87	15.71	- 1.84	Others	8.27	8.44	- 0.17
Russia	11.45	12.65	- 1.20	Grand Total	8.99	9.51	- 0.52
Spain	13.03	13.03	+ 0.00				
Sweden	16.86	19.15	- 2.29				
Switzerland	14.09	14.74	- 0.65				
United Kingdom	15.10	17.27	- 2.17				
East Europe	11.66	13.97	- 2.31				
Others	13.51	13.23	+ 0.28				

ภาคผนวก ง

แนวพื้นที่เศรษฐกิจในกรอบ
ความร่วมมือ GMS

ภาคผนวก ง แนวพื้นที่เศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor) และแนวตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor)

ภาคผนวก จ

การจำแนกจังหวัดตามกลุ่มท่องเที่ยว
ที่มีศักยภาพ ๘ กลุ่มคลัสเตอร์

ภาคผนวก จ การจำแนกจังหวัดตามกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ๘ กลุ่มคลัสเตอร์

กลุ่มท่องเที่ยว	จังหวัด
๑. กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและภาคเหนือ	เชียงใหม่, เชียงราย, ลำพูน, ลำปาง, พะเยา, แพร่, น่าน และจังหวัดอื่นๆ ที่มีลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงกัน
๒. กลุ่มท่องเที่ยวมรดกโลกเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ตาก, สุโขทัย, กำแพงเพชร, พิจิตร, พิษณุโลก, นครสวรรค์, อุทัยธานี, พระนครศรีอยุธยา และจังหวัดอื่นๆ ที่มีลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงกัน
๓. กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้	นครราชสีมา, บุรีรัมย์, สุรินทร์, ศรีสะเกษ, ชัยภูมิ, อุบลราชธานี และจังหวัดอื่นๆ ที่มีลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงกัน
๔. ท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง	เลย, หนองคาย, นครพนม, มุกดาหาร, อำนาจเจริญ, อุบลราชธานี และจังหวัดอื่นๆ ที่มีลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงกัน
๕. กลุ่มท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำภาคกลาง	ชัยนาท, สิงห์บุรี, อ่างทอง, พระนครศรีอยุธยา, ลพบุรี, นครปฐม, นนทบุรี, ปทุมธานี, สมุทรปราการ, สมุทรสาคร, สมุทรสงคราม, ราชบุรี, กรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่นๆ ที่มีลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงกัน
๖. กลุ่มท่องเที่ยว Active Beach	ชลบุรี, ระยอง, จันทบุรี, ตราด และจังหวัดอื่นๆ ที่มีลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงกัน
๗. กลุ่มท่องเที่ยว Royal Coast	เพชรบุรี, ประจวบคีรีขันธ์, ชุมพร, ระนอง และจังหวัดอื่นๆ ที่มีลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงกัน
๘. กลุ่มท่องเที่ยวมหานครสองสมุทร	สุราษฎร์ธานี, นครศรีธรรมราช, พังงา, ภูเก็ต, กระบี่, ตรัง, สตูล, พัทลุง, สงขลา, ปัตตานี, ยะลา, นราธิวาส และจังหวัดอื่นๆ ที่มีลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงกัน

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ภาคผนวก ฉ

รายชื่อคณะกรรมการ
นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ก.ท.ช.)

๑.	นายกรัฐมนตรี	ประธานคณะกรรมการ
๒.	รัฐมนตรีกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	รองประธานกรรมการ
๓.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
๔.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๕.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๖.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๗.	ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๘.	ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๙.	ปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๑๐.	ปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๑๑.	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑๒.	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑๓.	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๔.	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๕.	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑๖.	นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๗.	นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๘.	นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๙.	ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๐.	นายกำธร จันทรวงศ์	กรรมการ
๒๑.	นายธนวรรธน์ พลวิชัย	กรรมการ
๒๒.	นางพรทิพย์ หิรัญเกตุ	กรรมการ
๒๓.	นายพลทิตย์ ฤกษ์พิบูลย์	กรรมการ
๒๔.	นายวันชัย ศรทุลทัต	กรรมการ
๒๕.	นายวิจิตร ณ ระนอง	กรรมการ
๒๖.	นายวิโรจน์ ลิตประเสริฐนันท์	กรรมการ
๒๗.	นางอารีย์ วชิรวารการ	กรรมการ
๒๘.	ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการและเลขานุการ
๒๙.	อธิบดีกรมการท่องเที่ยว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๐.	ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ ใต้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ๑) จัดทำและเสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือมาตรการเพื่อส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- ๒) จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- ๓) เสนอนโยบายและแนวทางการจัดทำความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยวต่อคณะรัฐมนตรี
- ๔) ดำเนินการเพื่อให้มีการกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยว
- ๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบและกำกับดูแลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว
- ๖) กำหนดและจัดให้มีการรับรองมาตรฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- ๗) อำนาจการ ติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ และนโยบายหรือมาตรการเพื่อการส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยว
- ๘) กำกับการจัดการและบริหารกองทุน
- ๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ภาคผนวก ช

พระราชบัญญัติ
นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติ

นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยว” หมายความว่า การจัดสร้างและพัฒนาปรับปรุง แหล่งท่องเที่ยว การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว การรักษาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว การจัดกิจกรรม

การท่องเที่ยว การพัฒนาบริการท่องเที่ยว การพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว การสร้างและเผยแพร่ องค์ความรู้ทางการท่องเที่ยว การสร้างสินค้าทางการท่องเที่ยว การรักษาความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว หรือการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมท่องเที่ยว ไม่ว่าจะโดยตรง หรือทางอ้อมอันเป็นการสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

“อุตสาหกรรมท่องเที่ยว” หมายความว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามกฎหมายว่าด้วยการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย

“ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว” หมายความว่า ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามกฎหมาย ว่าด้วยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“แหล่งท่องเที่ยว” หมายความว่า แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทาง ศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถาน และแหล่งท่องเที่ยวที่ได้มีการจัดสร้างขึ้น

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่น ของรัฐที่มีการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยว

“องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การ บริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“จังหวัด” หมายความว่า กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและนายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

“คณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวไทย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและปฏิบัติการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “ท.ท.ช.” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินเก้าคน เป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว และผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การตลาด การโรงแรม การบริหารธุรกิจ ศิลปวัฒนธรรม หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยต้องแต่งตั้งจากรายชื่อของผู้ซึ่งสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเสนอไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสี่คน

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

มาตรา ๙ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำและเสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือมาตรการเพื่อส่งเสริมการบริหารและพัฒนาการท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๒) จัดทำแผนพัฒนาการท้องถิ่นแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๓) เสนอนโยบายและแนวทางการจัดทำความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
ต่อคณะรัฐมนตรี

(๔) ดำเนินการเพื่อให้มีการกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

(๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบและกำกับดูแลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว
ภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

(๖) กำหนดและจัดให้มีการรับรองมาตรฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๗) อำนวยความสะดวก ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ
ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ และนโยบายหรือมาตรการเพื่อการส่งเสริมการบริหาร
และพัฒนาการท่องเที่ยว

(๘) กำกับจัดการและบริหารกองทุน

(๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่
คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๑ ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง เพื่อปรึกษาพิจารณาและ
ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ
ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้
ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการ
ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธาน
ในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน
ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจ ขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยวได้

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ ของคณะกรรมการ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูลและกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ งานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำและพัฒนานโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ รวมทั้งศึกษาปัญหาและ ประเมินผลกระทบที่จะเกิดเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) เป็นศูนย์กลางประสานงานและสนับสนุนการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนพัฒนา การท่องเที่ยวแห่งชาติในทุกภาคส่วน

(๓) วิเคราะห์และเสนอแนะมาตรการเพื่อการผลักดันและสนับสนุนการนำนโยบายและ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนการพิจารณาเสนอแนะแนวทางและวิธีการ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการดำเนินงานตามนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ต่อคณะกรรมการ

(๔) ศึกษา วิเคราะห์ และพิจารณากลับกรองแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเสนอต่อ คณะกรรมการ

(๕) สำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล ติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยว วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการท่องเที่ยว แนวโน้มการท่องเที่ยว รวมทั้งจัดทำและเผยแพร่สถิติการท่องเที่ยว ของประเทศ

(๖) จัดหรือสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

(๗) รายงานผลการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย แผน และมาตรการที่เกี่ยวข้อง กับการท่องเที่ยวเสนอต่อคณะกรรมการ

(๘) จัดทำรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๙) เสนอแนะแนวทางการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการบริหารและพัฒนากองท่องเที่ยวในทุกภาคส่วนให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพต่อคณะกรรมการ

(๑๐) จัดทำและพัฒนากลไกและระบบการประสานงานด้านการท่องเที่ยว เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศ ตลอดจนร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและพัฒนากองท่องเที่ยวในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๑๑) พัฒนาให้ความรู้และทักษะด้านการท่องเที่ยวแก่บุคลากรในหน่วยงานของรัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๒

แผนพัฒนากองท่องเที่ยวแห่งชาติ

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนากองท่องเที่ยวแห่งชาติเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

แผนพัฒนากองท่องเที่ยวแห่งชาติตามวรรคหนึ่งต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารและพัฒนากองท่องเที่ยว วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจน

ในกรณีที่สภาวการณ์เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างที่แผนพัฒนากองท่องเที่ยวแห่งชาติใช้บังคับ คณะกรรมการอาจดำเนินการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาวการณ์นั้นได้ โดยให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ เมื่อได้มีการประกาศแผนพัฒนากองท่องเที่ยวแห่งชาติในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นอย่างดีตามแผนพัฒนากองท่องเที่ยวแห่งชาติ และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อจัดทำแผนงานหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามแผนพัฒนากองท่องเที่ยวแห่งชาติ

หมวด ๓
แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว

มาตรา ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการรักษา พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว หรือการบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ คณะกรรมการอาจกำหนดให้เขตพื้นที่ใดเป็นเขตพัฒนาการท่องเที่ยวได้ โดยพิจารณาร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตพื้นที่นั้นให้มีการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของชุมชนในพื้นที่เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

เขตพัฒนาการท่องเที่ยวตามวรรคหนึ่งจะกำหนดเป็นกลุ่มจังหวัด จังหวัด หรือพื้นที่เฉพาะก็ได้ โดยให้ออกเป็นกฎกระทรวงระบุชื่อของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว และในกรณีจำเป็น ให้มีแผนที่สังเขปแสดงแนวเขตแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย

การเปลี่ยนแปลงแนวเขตหรือการเพิกถอนเขตพัฒนาการท่องเที่ยวให้ออกเป็นกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ เมื่อมีการออกกฎกระทรวงกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยวใดให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการประจำเขตดังกล่าวขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว” ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานหอการค้าจังหวัด ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการท่องเที่ยว จำนวนไม่เกินสามสิบคนในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันเป็นกรรมการ โดยมีผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นกรรมการและเลขานุการ

การแต่งตั้งและการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวของตน เสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวตามวรรคหนึ่งต้องจัดทำให้สอดคล้องกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ภายในเขตและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ และอย่างน้อยต้องกำหนดรายละเอียด

เกี่ยวกับแผนงานในการบริหารและพัฒนากองท่องเที่ยวภายในเขตของตน หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ เมื่อได้ประกาศแผนปฏิบัติการพัฒนากองท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนากองท่องเที่ยวใด ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายในเขตดำเนินการบริหารและพัฒนากองท่องเที่ยว ที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการพัฒนากองท่องเที่ยว โดยกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬาอาจพิจารณาให้การสนับสนุนตามที่เห็นสมควร และให้คณะกรรมการพัฒนา กองท่องเที่ยวติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการดังกล่าว

มาตรา ๒๑ การใช้บังคับกฎหมายภายในเขตพัฒนากองท่องเที่ยวต้องสอดคล้องกับ แผนปฏิบัติการพัฒนากองท่องเที่ยว โดยให้คณะกรรมการพัฒนากองท่องเที่ยวดำเนินการประสานงาน ให้สอดคล้องกัน

หมวด ๔

กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย

มาตรา ๒๒ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นในสำนักงานเรียกว่า “กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการพัฒนากองท่องเที่ยว การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยว การพัฒนาทักษะด้านการบริหาร การตลาด หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยว ในชุมชน รวมถึงการดูแลรักษาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว และการส่งเสริมสินค้าทางการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ในท้องถิ่น

มาตรา ๒๓ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินและทรัพย์สินที่โอนมาจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยตามมาตรา ๓๑
- (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้
- (๔) ดอกผลหรือรายได้จากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน
- (๕) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

เงินและทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งให้ตกเป็นของสำนักงานเพื่อใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน โดยไม่ต้องนำส่งคลังเพื่อเป็นรายได้ของแผ่นดิน

มาตรา ๒๔ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเงินอุดหนุนหรือเงินให้กู้ยืมแก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อนำไปใช้ดำเนินงานตามนโยบายหรือแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ รวมทั้งแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยว

(๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือหรือสนับสนุนการท่องเที่ยว รวมทั้งเพื่อสนับสนุนการศึกษา การค้นคว้า การวิจัย การฝึกอบรม การประชุม การประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ข้อมูล

(๓) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาแต่งตั้งข้าราชการของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านกฎหมาย เศรษฐกิจ การเงิน การคลัง หรืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารและควบคุมการปฏิบัติงานกองทุนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) วางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญในการใช้จ่ายเงินกองทุน ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุน

(๔) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้จ่ายตามกิจการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๔

(๕) ควบคุม ติดตามผล และประเมินผลการใช้จ่ายเงินกองทุน

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๗ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ และ มาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการบริหารกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ ให้กองทุนวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีตามหลักสากล โดยให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา ๒๙ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนภายใน หนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้ส่งสำเนารายงานดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการและ รัฐมนตรีเพื่อทราบ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๐ ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการนโยบาย การท่องเที่ยวแห่งชาติภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นรองประธาน กรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัด แห่งประเทศไทย นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบล แห่งประเทศไทย และประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อทำหน้าที่ตามที่ พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการไปพลางก่อน โดยให้ปลัดกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬาเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว และผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๓๑ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้โอนเงิน ทรัพย์สิน และหนี้สินของกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยตามระเบียบกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ว่าด้วยการจัดการเงินกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย พ.ศ. ๒๕๔๘ มาเป็นเงินของกองทุน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๒ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการบริหารกองทุน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการบริหาร กองทุนประกอบด้วยปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ว่าการการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย และประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อทำหน้าที่ตามที่ พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนไปพลางก่อน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ โดยที่การกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวของประเทศ ในปัจจุบันกระจุกกระจายอยู่ตามหน่วยงานของรัฐ ทำให้การบริหารและพัฒนา การท่องเที่ยวที่ผ่านมาไม่มีเอกภาพ เป็นไปอย่างไร้ทิศทางและไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน แหล่งท่องเที่ยวอันเป็นที่พยากรณ์การท่องเที่ยวหลายประเภทยังมิได้มีระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ที่ถูกต้องและเหมาะสม เป็นเหตุให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมและด้อยคุณภาพนำมาซึ่งผลกระทบทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม และเป็นอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของประเทศให้มีคุณภาพและมีความยั่งยืน สมควรกำหนดให้มีกลไกในการกำหนดนโยบายและ การบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศให้เป็นไปอย่างมีระบบสอดรับและเชื่อมโยงกันทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวมีเอกภาพและมีความต่อเนื่อง ตลอดจนเพื่อให้มีระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างถูกต้องและเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

รายชื่อคณะดำเนินการจัดทำเอกสาร

ที่ปรึกษา

นายชุมพล	ศิลปอาชา	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
นายสมบัติ	คุรุพันธ์	ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
นางธนิษฐา	เศวตศิลา มณีโชติ	รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
นางแสงจันทร์	วรสุมันต์	รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
นายสุพล	ศรีพันธ์	อธิบดีกรมการท่องเที่ยว
นายสุรพล	เศวตเศรณี	ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
นายธานินทร์	ผะเอม	รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองบรรณาธิการ

นายวัฒนา	ธรรมศิริ	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
นายอารัญ	บุญชัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ
นางสาวแสงจันทร์	แก้วประทุมรัสมิ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวกิริดา	ลำไคร์ตัน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นายธราพงษ์	รักขนาม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นางสาวไปรยา	ฉิมมี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นางสาวศิริานุช	ไตรบัญญัติกุล	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวฐาตินี	พงษ์รูป	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นายจิระเดช	ภูเต้านิล	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน